

Naši izviri

Glasilo Občine Miklavž na Dravskem polju

Številka 93, letnik XVIII, november 2018

ODPRTJE DOGRAJENEGA VRTCA CICIBAN V DOBROVCAH (12. 10. 2018)

FOTO: Panda

Spoštovane občanke in občani!

Pred koncem leta 2018 bo izšla še zadnja letošnja 94. številka Naših izvirov, zato vas prijazno vabimo, da v njej sodelujete s svojimi prispevki in fotografijami, ki nam jih lahko pošljete na elektronski naslov obcina.miklavz@miklavz.si, s pripisom za Naše izvire.

Zadnji rok za oddajo besedil je 12. 12. 2018, kar velja tudi za voščila ob božično-novoletnih praznikih. Voščila naj zajemajo besedilo v wordu **s priloženo fotografijo**, ki jo bomo v primeru slabe kvalitete zamenjali.

Urednik

Slovenska agencija za okolje je v javnost prišla z alarmantnimi okoljskimi napovedmi za Slovenijo. Do konca stoletja naj bi se povprečne temperature dvignile za šest stopinj, poletja bodo afriško vroča, neurja, orkanski vetrovi, padavine, skoncentrirane v nalive. Severovzhodna Slovenija naj bi bila najbolj na udaru. Ogrožena bo podtalnica, poplavljal bo, skratka napovedi katastrof.

Tudi v lokalnem okolju imamo enako zgodbo. Širitev letališča kljub protestom, našemu nasprotovanju, poskušajo peljati naprej. Zdaj je zaključna faza sprejemanja Državnega prostorskega načrta, ki bi ustvaril pogoje za podaljšanje in širitev letališke steze za pristanke največjih letal. Letališče je na ožjem vodovarstvenem območju. In čeprav zakon prepoveduje ogromne cisterne za gorivo, ki so predvidene, so jih narisali v načrte. Nova ministrica je povedala, da ne verjame v potniški promet, pač pa v tovarnega! Potrdila je to, kar ves čas govorimo. Načrt je tovarno letališče. To pomeni sto in več tisoč ton prometa letno, 3000 več osebnih avtomobilov, 24 avtobusov in 250 tovornjakov več vsak dan. Več kot dvesto hektarjev prvovrstne kmetijske zemlje bo zaradi tega posega uničeno. Kot zamenjava za ta zemljišča bi naj padlo skoraj 80 hektarjev gozda. Študije dokazujejo, da naš kanalizacijski sistem že novih količin iz Hoč in Magne ne bi prenesel. Potrebni bodo veliki in dragi posegi. V ta sistem bi dodali še izpust z letališča. Katastrofa. Niti toliko nam ni, da bi pomislili na lastne otroke, vnuke, pravnuke. Še na to se požvižgamo. Verjamemo lažem in lažnivcem. Problemi letališča niso samo problemi naše občine. So problem celotne

severovzhodne Slovenije. Našemu nasprotovanju se je pridružila le občina Starše in njen stari in novi župan Bojan Kirbiš. Nihče drug. Naj še stotič povem. Nismo proti letališču. Naj ostane takšno, kot je bilo načrtovano. Regionalno, turistično. Z dovoljenjem že zdaj za šeststo tisoč potnikov letno. Zdaj jih imajo nekaj tisoč. Vsi, ki hodijo na Kitajsko iskat partnerje, vabijo najbolj umazano industrijo, naj predvsem v Mariboru in Hočah pomagajo k razvoju tega, takšnega letališča.

Lokalne volitve so za nami. Svet se vrti naprej, bogatim zagotavlja več, revežem manj, kapital je gonilo sveta, bančniki vladarji, politiki na vseh ravneh pa biciklisti, če si sposodim že pred desetletji izginulo prisposodbo možakarja, ki navzgor upogiba hrbet, navzdol pa močno pritiska na gonilko. Svet drvi v katastrofo, redki opozarjajo na to, večina skomiga z rameni. Bo že kako, pravijo. Pa ne bo. Zasuvinjali smo planet, zanamcem bomo pustili katastrofo, ogromno ljudi bo ostalo brez vode in hrane. In šli bodo tja, kjer je voda in hrana. Tudi k nam, če jo bomo mi še imeli. In nič jih ne bo ustavilo. Nikakršna Cerarjeva žica ali Trumpovi zidovi. Vse velike vojne v zgodovini so se vodile zaradi teritorija, ta pa je pomenil nova področja za pridelavo hrane, nove sužnje, najdišča rud, nafte. Zdaj bo pač voda.

Poslavljam se od vas kot župan. Po dolgih petih mandatih, dvajsetih letih se nisem več odločil za kandidaturu. Živimo v eni komunalno najbolj opremljenih slovenskih občin, eni najbolj socialnih. Dvajset let mirnega sožitja, brez škandalov, kregarij, umazanih iger. Znali smo se dogovarjati in dogovoriti. Šolstvo, otroško varstvo, šport, kultura, društvene dejavnosti. In veliko drugega. Na vse smo lahko zelo ponosni. Vsa ta leta je veliko ljudi v krajevnih svetih, občinskih svetih, civilni zaščiti, odborih in komisijah, mnogih že omenjenih društvih veliko delalo in naredilo. Imamo dober informacijski sistem, Naši izviri, lokalna televizija, novice. Vsem, ki so vsa ta leta delovali kot prostovoljci, prav tako pa seveda tudi vsem zaposlenim v občinski upravi, zaposlenim v šoli in podružnici, obeh vrtcih, zdravstvenem domu. Predvsem vam, ki ste znali izbrati prave ljudi na volitvah, saj brez njih vsega tega ne bi bilo. Naj ostane ta sled kot vodilo tudi v prihodnje. Ponosni smo lahko na svojo občino. Zato se lažje poslavljam in želim veliko uspeha tudi novemu županu in drugim izvoljenim.

Leo Kremžar, župan

OBČINA MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU, OBČINSKA UPRAVA, Nad izviri 6, 2204 Miklavž na Dravskem polju
Tel.: (02) 629 68 20, TRR 01369 - 0100009566, DAVČ. 60592869, e-pošta: obcina.miklavz@miklavz.si internet: www.miklavz.si

NAŠI IZVIRI, GLASILO OBČINE MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU, javno glasilo; Izdajatelj: OBČINA MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU, Nad izviri 6, 2204 Miklavž na Dravskem polju; Glavni in odgovorni urednik in lektor: IVAN ŽIGART; Naslov uredništva: Nad izviri 6, 2204 Miklavž na Dravskem polju. Tel.: (02) 629 68 20, Faks: (02) 629 68 28, e-pošta: obcina.miklavz@miklavz.si, internet: www.miklavz.si; Grafična podoba, oblikovanje in tisk Evrografis, d. o. o., Puhova ulica 18, 2000 Maribor; Naslovnica: Jesenska impresija (R. L.); Naklada: Glasilo je tiskano v 2250 izvodih in ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini brezplačno

Javno glasilo občine Miklavž na Dravskem polju NAŠI IZVIRI je vpisano v evidenco javnih glasil, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo pod zaporedno št. 25. Za glasilo se plačuje 9, 5% DDV. Prispevke pošljite na elektronski naslov obcina.miklavz@miklavz.si, obvezno kot priložnost in s pripisom: za Naše izvire. Oddaste jih lahko tudi osebno na občini ali v poštni nabiralnik, in sicer v elektronski obliki (na CD, DVD, USB), na naslovu Nad izviri 6, Miklavž. Besedilo naj bo v wordovem dokumentu, fotografije pa visoko resolucijskem in v .jpg zapisu. Skupaj z besedilom nam posredujte še naslednje podatke: svoje ime in priimek, točen naslov, št. transakcijskega računa in davčno številko. Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja člankov in spremembe naslovov. Ponatis celote ali posameznih delov glasila je mogoče le s predhodnim pisnim dovoljenjem. Nenaročeni fotografiji ne vračamo.

DOGAJANJE NA OBČINSKIH SEJAH V POLETNIH DNEH

JUNIJSKI UTRIP

Poletje občinskih svetnikov in svetnic ni bil kaj dosti moteče. 31. redno občinsko sejo so izpeljali 14. junija 2018, ko so potrdili dodaten oddelek v vrtcu Vrtiljak v Miklavžu. Cena socialnovarstvene storitve pomoč družini na domu je po 1. 7. 2018 ostala nespremenjena, kot je to kljub predlogu podražitve, sprejel občinski svet. Letno poročilo Javnega medobčinskega stanovanjskega sklada Maribor za leto 2017 je bilo obravnavano in potrjeno. Dopolnjeni so prostorsko ureditveni pogoji za urbanistično zasnovo območja Miklavž za dopustno gradnjo plinovoda. Občinsko zemljišče, južno od Ekartove ceste, nekoč namenjeno otroškemu igrišču, so namenili prodaji. Občinski podrobni prostorski načrt za soseseko na območju Skok oziroma med Mejno in Zvezno ulico se je spremenil zaradi grafičnih in parcelacijskih uskladiitev. Enkratni prispevek ob rojstvu otroka, ki ga novorojenemu občanu nameni občina Miklavž, ni več 100 pač pa 150 evrov.

Občinski svetnik Iztok Peterin je predlagal spremembo Pravilnika za vrednotenje športnih programov v občini Miklavž. Njegov predlog se je nanašal na sklep, ki določa, da imajo pravico sofinanciranja izvajalci s sedežem v naši občini ali da izvajajo dejavnost pri nas. Svetnikov predlog pa je bil, da imajo oboje: sedež in izvajanje programa pri nas. Svetnik je utemeljil, da bi se s to spremembo izognili dolgoletni nezakoniti praksi nekaterih društev prejemanja virov sredstev za iste programe iz več občin. Župan Leo Kremžar je podal svoje stališče nestrinjanja s to spremembo, pri čemer pa ga je kasneje v glasovanju potrdil tudi občinski svet.

Letni program športa za leto 2018 je dobil zeleno luč za razdelitev dobrih 164.000 evrov občinskih sredstev, do katerih so upravičene aktivnosti v vrtcih in šoli ter programi in investicijsko vzdrževanje društev in organizacij. Občinski svet je potrdil dogovor z razlastitvenim zavezancem za odkup parcele v Ul. 8. februarja v Dravskem Dvoru, kjer je razlastitveni zavezanec podal ponudbo, s čimer se je postopek za tri mesece prekinil. Naročena je bila parcelacija in sklenjena predpogodba za odkup 2 m² po ceni 46 evrov za m². Na predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja so za mandatno dobo 4 let imenovali občinsko volilno komisijo, ki ji predseduje Mirjana Horvat Pogorelec,

njena namestnica je Valerija Pirš. Člani komisije so: Darinka Kocbek, Mateja Pleteršek in Tajda Potrč. Njihovi namestniki pa: Simon Šerbinek, Tanja Gologranc in Leopold Vnuk.

Nadzorni odbor občine Miklavž je z dokončnim poročilom seznanil o opravljenem letnem planu dela oziroma programu nadzora investicij in projektov ter tekočega poslovanja občine Miklavž za leto 2016. Nadzor je bil na treh področjih: nadzor izgradnje večnamenskega športnega objekta NK Dobrovce, postopki zaposlovanja občine Miklavž na programih javnih del v letu 2015 in delovanje LAS Lastovica za obdobje v letih 2008-2015. Mnenje ob pregledu dokumentacije za večnamenski športni objekt je bilo, da so bila odstopanja glede količine naročenega materiala. Dobavitelj je namreč dobavljal tako, kot je naročal partner-občina Miklavž. Partner pa je naročal material tako, kot mu je sporočal nosilec projekta NK Dobrovce. Kar zadeva zaposlovanje preko javnih del, je bilo priporočilo nadzornega odbora, da morajo izvajati tri mesečne kontrole izvajanja programa dela, ki je sprejet z občinskim planom. Kar zadeva delovanje Las Lastovica, pa je potrebno le finančno ovrednotiti sredstva, ki jih je občina prejela za izpeljavo enega izmed razpisanih šolskih natečajev.

V točki pobud in vprašanj je Iztok Peterin izpostavil požar v Miklavških pekarnah in v Gostilni Živko ter predlagal, da se tema poslovnima subjektoma pomaga z oprostivjivo plačila Nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Prav tako bo Civilna zaščita občine Miklavž v kratkem pripravila predavanje s strokovnjaki o požarni varnosti oziroma o varni uporabi elektronskih naprav. Na temo upoštevanja faktorja pozidanosti na območju Miklavža želi svetnik preverbo za stanovanjski objekt v Ulici Kirbiševih 29.

Rafael Izlakar je predlagal, da se vzpostavi red in nočne kontrole otroškega igrišča pri Vauhniku v Miklavžu. Prav tako je mnenja, da je potrebna zaščitna ograja. Svetnik je še nakazal potrebo po namestitvi smerne table za kraj Skoke v novo urejenem križišču Mejne in Kidričeve ceste v Dobrovcah. Dragica Centrih želi, da se namesti v gozdčku pri trgovini Spar pitnik za vodo; kar pa je že zajeto v sklopu ureditve tega večnamenskega parka. Damijan Simič je povedal, da se je na koordinaciji krajevnih svetov porajal dvom o visokem procentu realizacije letošnjega proračuna in zato predlagal, da se sredstva prerazporedijo za rekonstrukcijo lokalne ceste od Dobrovca do mosta v Miklavžu. Delil je tudi mnenje, da javna objava o prepovedi košnje trave, dela z motornimi stroji v dela prostih dnevih in vikendih ni primerna potem, ko je skoraj sočasno izveden letalski miting, ko so letala povzročala celodnevni hrup, ki je bil za okoličane zelo moteč. Svetnik iz Dobrovca je še želel pisno informacijo o faktorju pozidanosti v Miklavžu za objekta Moto Nautika in Alda Aldi. Za zaključek pa je prej imenovani izrekel pohvalo lepo urejenemu krožišču pri miklavški šoli.

Stanislav Petek je opozoril na zelo nevarno bankino pločnika ob Ptujski cesti iz smeri semaforjev proti Babičevi ulici, saj so dostopi do hiš pod nivojem pločnika, tudi do pol metra. Edvard Škrabl je želel, da se pripravi pregled

projektov, ki bodo zanesljivo realizirani do konca leta 2018 in dokumentacija za rekonstrukcijo ceste od Dobrovca do Miklavža. Leonida Gavez Šerbinek je dala pobudo, da se pri otroškem igrišču v Ulici Zlatke Karer v Miklavžu poskrbi za prometno varnost otrok, morebiti z ležečimi policaji ali drugimi opozorili. Dušan Janžek je izrekel pohvalo vsem gasilcem in tudi posameznikom, ki so pomagali ob hudem požaru Miklavških pekarn. Zanimalo ga je, kako je z ureditvijo zdravstvenega doma v miklavškem trikotniku, kjer so sodeč po odgovoru znane idejne rešitve. Kako daleč je izvedba 250 m pločnika od križa do vulkanizerstva Rutnik, je bilo naslednje vprašanje. Predlagal je še, da se v prihodnje v javnem razpisu za podelitev občinskih priznanj navede, katera priznanja se lahko v določenem letu podelijo in katera več ne.

Majda Dobaj je opozorila na nevarno drevo, ki sega čez cestišče Lovske ulice v Dravskem Dvoru; spomnila je tudi na dobavo zunanjih omaric za srčne spodbujevalnike, defibrilatorje.

OB AVGUSTOVSKI VROČICI...

Čeprav so bili zbrani dopustniško razpoloženi, so obravnavane tematike resno in soglasno tudi tokrat potrjevali. Družba ABC, d. o. o. je bila predlagana za izvedbo revizije letnega poročila Javnega medobčinskega stanovanjskega sklada Maribor. Za legitimno izpeljavo letošnjih lokalnih volitev so že avgusta potrdili Pravilnik za oglaševanje v času volilne kampanje na TV in Catv-Miklavž; Pravila sodelovanja kandidatov za župana in za člane občinskega sveta; Pravila žrebanja za vrstni red predstavitev; Predlog cenika oglaševanja v času volilne kampanje ter Predlog honorarjev za delo na projektu. Vse prej navedeno je ostalo v enakih okvirjih, kot je bilo ob volitvah pred štirimi leti.

Na temo letošnjih občinskih volitev so sprejeli tudi Sklep o delni povrnitvi stroškov volilne kampanje iz občinskega proračuna. Liste kandidatov oziroma njihovi organizatorji bodo tako lahko, dobili 0,33 evrov za vsak dobljen glas. Glas za župana bo pomenil 0,12 evra, pod pogojem, da je ta županski kandidat zbral najmanj 10 % glasov vseh, ki so glasovali. V primeru drugega kroga glasovanja za župana pa je osnova izračuna število zbranih glasov samo drugega kroga.

Ker je bila ta občinska seja rednega sklica, točka pobud in vprašanj ni manjkala.

Rafko Izlakar je v pisni obliki s slikovno podporo izpostavil določene prometne oznake in oznake zbirnega centra, ki so po njegovem mnenju nerazumljive in potrebne drugačnega formuliranja.

Edvarda Škrabla je zanimalo, kdaj in kje bodo v Skokah pričela meriti kvaliteta zraka in vsebnost prašnih delcev. Na pobudo občine Miklavž bo meritve izvajal ARSO v sodelovanju z Nacionalnim laboratorijem za zdravje, okolje in hrano; lokacija in čas izvajanja še nista znana.

Silvo German je delil mnenje, da bi se naj zalomilo pri

podpisu prodajne pogodbe z lastnikom dela cestišča v Ul. 8. februarja v Dravskem Dvoru. Občinska uprava je ob tem dejala, da do overitve podpisa takrat ni prišlo zaradi manjkajočega podpisa sorodnika.

Priglasil se je Damijan Simič in zahteval izpis stroškov sanacije Kidričeve ceste od Miklavža do Dobrovca za preteklo osemletno obdobje. Na podlagi odgovora iz prejšnje občinske seje na temo faktorja pozidanosti želi svetnik ime odloka, ki dopušča izjeme, saj je na podlagi PUP-a v Miklavžu določen faktor pozidanosti v razmerju 40% pozidane in 60% nepozidane površine zemljišča, kar pa pri izgradnji objekta Moto Nautika v Miklavžu, kot kaže, ni upoštevano.

Polletno poročilo realizacije proračuna občine Miklavž, torej za čas od januarja do junija 2018, je bilo tako kot po navadi, soglasno potrjeno. Poleg finančne realizacije se tako na podlagi Zakona o javnih financah poroča tudi o izvršenih aktivnostih ter ne nazadnje predvideno delovanje v drugi polovici leta.

V prvih šestih mesecih so se tako prihodki realizirali v 40%, odhodki pa v 32%. Kar pomeni, da bi naj bila druga polovica leta po finančnih transakcijah znatno aktivnejša.

Ponovno so na tej občinski seji dopolnili Pravilnik o subvencioniranju izgradnje in nakupa črpalšč odpadnih voda na območju občine Miklavž. Pripisali so denimo: da v primeru, da upravičenec ne razpolaga z zadostnimi finančnimi sredstvi za priključitev objekta na kanalizacijo, lahko namesto plačanega računa posreduje predračun, ki bo tako predmet subvencioniranja. Enkrat letno je objavljen javni razpis za pridobitev subvencije, slednje pa je, kot je odslej določeno, možno pridobiti le v roku 1 leta od pridobitve uporabnega dovoljenja za novo zgrajeno kanalizacijsko omrežje, na katero se objekt priključuje. Pravilnik so dopolnili še z navedbo, da v primeru okvare hišnega črpaljšča mora upravičenec pred zamenjavo občini ali izvajalcu javne službe omogočiti ogled opreme in objekta.

Za izgradnjo soseske na jugu Skok, natančneje na območju med Mejno ulico in Zvezno ulico, so že pred leti pripravili Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN), ki se je tokrat spet nekoliko spremenil, in sicer na predlog investitorja podjetja Pin, d. o. o. Poleg dejanskih izmer predvidenih parcel so OPPN dopolnili še z določili za možnost gradnje enostanovanjskih stavb namesto dvojčkov; umestitev nezahtevnih objektov... Morebiti bo tako poslej izgradnja te soseske bližje realizaciji.

V Svet zavoda Lekarn Maribor so s strani občine Miklavž imenovali Zorico Zajc Kvas in Marka Žura.

Mateja Pleteršek

KAKOVOST ZRAKA IN VPLIV NA ZDRAVJE

Letošnja jesen nam je poleg obilja pridelkov namenila tudi prijetne temperature zraka, ki so bile nad dolgoletnim povprečjem. To je tudi razlog, zakaj smo kar malo pozabili na problematiko vpliva kurišč na zdravje ljudi, živali in stanje ekosistemov.

Najpogosteje v povezavi s kakovostjo zraka omenjamo delce PM_{10} . Kaj so pravzaprav delci in od kod prihajajo? Delci, ki se nahajajo v zraku, so lahko naravnega izvora (cvetni prah, vegetacija, morska sol, dim gozdnih požarov, meteorski prah, vulkanski pepel) ali nastajajo zaradi človekove aktivnosti (energetski objekti, industrija, promet, kmetijstvo, individualna kurišča). Lahko so različne velikosti; za zdravje ljudi pa so najpomembnejši delci, ki imajo premer manjši od $10 \mu m$ in manj (respirabilni delci), saj prodrejo v dihalne poti in notranje organe.

Dokazano je, da imajo delci veliko različnih vplivov na zdravje, saj povzročajo vnetja v sapniku, pljučih, v srčni mišici, pri astmatikih sprožijo astmatični napad, povečajo sprejeme v bolnišnicah zaradi bolezni dihal, srca, ožilja, pospešujejo nastanek ateroskleroze ter povečujejo tveganje za nastanek krvnih strdkov. Najfinejši delci lahko prodrejo neposredno v možgane, povzročajo Parkinsonovo in Alzheimerjevo bolezen, so lahko rakotvorni, mutageni in povzročajo poškodbe organov. Po zadnjih podatkih je v Sloveniji zaradi onesnaženega zraka pričakovana življenjska doba za več kot leto dni krajša. Zaskrbljujoče je tudi dejstvo, da se kljub zniževanju onesnaženost z delci delež otrok, sprejetih v bolnišnico zaradi bolezni dihal in astme, povečuje.

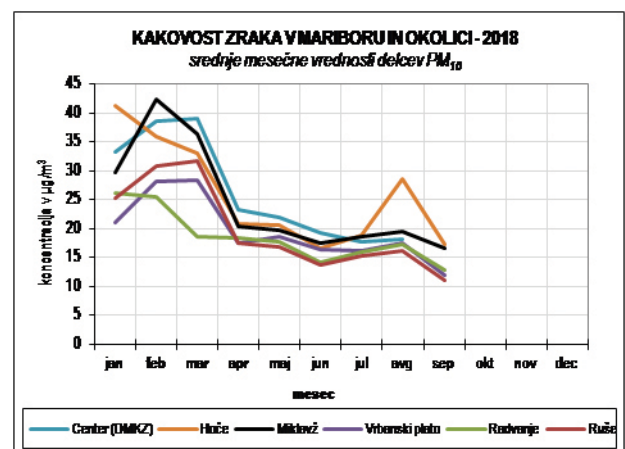
Tabela 1: Število preseganj mejne dnevne vrednosti po mesecih v letu 2018

2018	Miklavž	Ruše	Vrbanski plato	Center (DMKZ)	Radvanje	Hoče
Januar	1	0	0	4	1	1
Februar	6	3	3	6	0	6
Marec	7	6	4	7	0	5
April	0	0	0	0	0	0
Maj	0	0	0	0	0	0
Junij	0	0	0	0	0	0
Julij	0	0	0	0	0	0
Avgust	0	0	0	0	0	3
September	0	0	0		0	0
Skupaj	14	9	7	17	1	15

Onesnaženost zraka z delci PM_{10} je pogosto, predvsem v zimskih mesecih, nad mejno **dnevno** vrednostjo PM_{10} , ki znaša $50 \mu g/m^3$. Mejna **dnevna** vrednost je lahko, v skladu s predpisi, presežena največ **35 dni** v letu.

Zakonsko določena mejna **letna** vrednost PM_{10} je $40 \mu g/m^3$, kar je precej več kot priporoča Svetovna zdravstvena organizacija WHO. Po njihovem priporočilu povprečna **letna** vrednost delcev PM_{10} v zunanjem zraku ne bi smela presegati $20 \mu g/m^3$. Pri takšnih vrednostih naj ne bi opazili škodljivih vplivov na zdravje ljudi. Srednje letne vrednosti delcev v zraku so se v letu 2017 v Mariboru in okolici gibale med 21 in $29 \mu g/m^3$, kar je pod zakonsko določeno vrednostjo, vendar nad priporočilom WHO.

Na sliki 1 so prikazane srednje mesečne vrednosti delcev v letu 2018 na merilnih mestih v Mariboru in okolici.

Slika 1: Srednje mesečne vrednosti delcev PM_{10} v letu 2018 na merilnih mestih v Mariboru in okolici

Najvišje vrednosti so bile izmerjene na merilnem mestu v Miklavžu na Dravskem polju, v središču Maribora in v Hočah. Najnižje vrednosti so bile izmerjene v Radvanju, na Vrbanskem platu in v Rušah. To je razvidno tudi iz števila preseganj mejne dnevne vrednosti, ki so prikazane v tabeli 1.

Podatkov za lokacijo Maribor Center (DMKZ) za mesec september do sedaj nismo prejeli.

Do meseca septembra 2018 na nobenem merilnem mestu ni bilo doseženo letno dovoljeno število preseganj mejne dnevne vrednosti (35 dni).

Pri raziskovanju vplivnih virov delcev je bilo ugotovljeno, da k povišanim koncentracijam delcev PM_{10} v zunanem zraku največ prispevajo drobna kurišča ter cestni promet (predvsem v prometno bolj obremenjenih urbanih središčih). V Mariboru in okolici se preseganja mejnih vrednosti pojavljajo predvsem v zimskem času, iz česa lahko sklepamo, da so glavni vir delcev individualne kurilne naprave.

Ob teh podatkih se vprašamo, kaj lahko naredimo, da bo kakovost zraka boljša. Vsak od nas lahko gotovo z določenimi ukrepi zmanjša svoj vpliv na okolje, in sicer:

- Na prvem mestu je zamenjava zastarele kurilne naprave na okolju primernejši energent. Idealno bi bilo ogrevanje z obnovljivimi viri energije, kot sta sonce in veter, vendar raba teh virov še ni prav pogosta. Bolj ozaveščeni morda razmišljate o nakupu toplotne črpalke, ki so lahko različne, med drugim tudi plinske. Ta je z vidika emisij delcev že optimalni energent. Okolju manj prijazna energenta sta ekstra lahko kurilno olje in drva – predvsem v primeru, ko so peči stare in imajo velike izpuste ter slabe izkoristke. Najslabša varianta je uporaba premalo suhega lesa ali celo sežiganje odpadkov v kurilnih napravah. Ob tem nastajajo velike količine izpustov v zrak, ob kurjenju odpadkov pa se sproščajo še zelo strupeni plini. Zavedajmo se, da je kurjenje odpadkov tudi kaznivo!
- Pomembno je, da so kurilne naprave dobro vzdrževane in redno pregledane.

- Tako z okoljskega kot tudi ekonomskega vidika je smiselno poskrbeti za dobro izolacijo stavb in kakovostno stavbno pohištvo.
- Eden izmed ukrepov, s katerim lahko zmanjšamo svoje izpuste v zrak, je uporaba javnega prevoza namesto avtomobila, krajše poti lahko opravimo tudi s kolesom ali peš.
- Prav tako v dneh, ko so vrednosti delcev v zraku visoke, omejimo dejavnosti na prostem, pri katerih se sproščajo večje količine delcev.

Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave

Majhne stvari, ki jih počnemo vsak dan, lahko skupaj močno vplivajo na izboljšanje stanja okolja.

Za konec še priporočilo Nacionalnega inštituta za javno zdravje, da je ob povišanih koncentracijah priporočljivo zmanjšati fizične aktivnosti na prostem, še posebej pri osebah, ki imajo že od prej težave z dihalni, srcem in ožiljem oziroma zaznavajo težave. Na to moramo biti pozorni v obdobjih, ko so vrednosti delcev več dni skupaj močno presežene

VODNI VIRI

Izvajanje imisijskega monitoringa tal, podzemnih in površinskih voda

V zadnjih letih, ko se srečujemo z raznimi naravnimi nesrečami in nesrečami, ki jih povzroči človek, se sprašujemo, kakšno vodo pijemo.

Ob tem vprašanju največkrat pomislimo na okus, vonj in videz vode. Odgovor pa je bolj kompleksen. Kakovost vode je izraz za fizikalne, kemične in biološke značilnosti vode, ki jih ocenjujemo glede na namen uporabe.

Za ohranjanje kakovostne pitne vode je potrebno zavarovati vodne vire, vzpostaviti monitoring podzemnih voda in izvajati notranji nadzor pitne vode.

S svojim delovanjem človek vpliva na kakovost in količino podzemne vode in posledično pitne vode. Na kakovost pitne vode vpliva: kakovostno stanje vodotokov, padavine, poseljenost, odvajanje in čiščenje odpadnih voda, kmetijstvo,

industrija in ne nazadnje vpliva tudi, kako je vzdrževano vodovodno omrežje in interna inštalacija pri uporabnikih pitne vode.

Varovanje vodnih virov

Vodni viri - podzemna voda na območju mestne občine Maribor, Hoče-Slivnica, Lovrenc na Pohorju, Miklavž na Dravskem polju, Rače-Fram, Ruše, Slovenska Bistrica in Starše, iz katerih se črpa voda v vodovodni sistem, so zavarovani s skupno državno Uredbo o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ruš, Urbanskega platoja, Limbuške dobrove in Dravskega polja. Za Selniško dobavo pa je sprejeta Uredba na vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Selniške dobrove. V uredbah predpisani pogoji onemogočajo poseganje na najožjih vodovarstvenih območjih in omejujejo dejavnosti na ožjih in širših območjih.

Izvajanje imisijskega monitoringa tal, podzemnih in površinskih voda

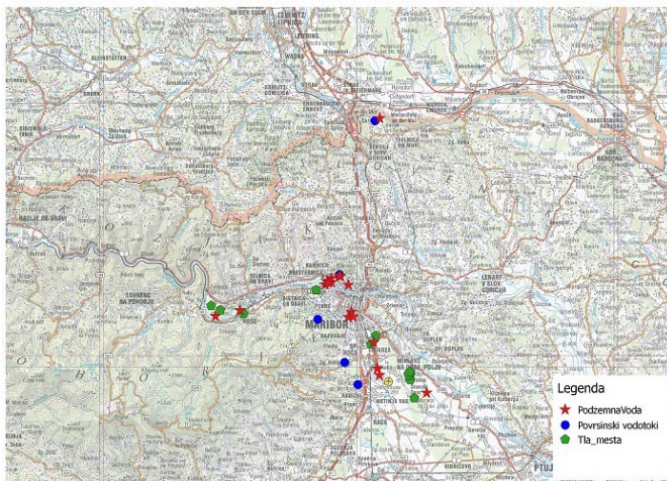
Imisijski monitoring je preventivni program, s katerim prepoznamo tveganja, ki vplivajo na kakovost pitne vode.

Program imisijskega monitoringa je načrtovan na podlagi določil slovenskih predpisov in evropske direktive o vodah. Izvaja se na državnem in lokalnem nivoju.

Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave (MUVOON) imisijski monitoring na vodovarstvenih območjih črpališč Mariborskega vodovoda izvaja v skladu z Zakonom o varstvu okolja neprekinjeno od leta 2001. Poleg mariborske, monitoring sofinancira še 13 občin severovzhodne Slovenije (Hoče-Slivnica, Miklavž, Duplek, Lenart, Sv. Trojica, Benedikt, Gornja Radgona, Sv. Ana, Šentilj, Sv. Jurij, Pesnica, Kungota in Ruše), ki se oskrbujejo s pitno vodo iz vodnih virov Selniška dobrava, Ruše, Vrbanski plato, Betnava, Bohova, Dobrovce. Vodni viri so povezani v skupni vodovodni sistem, s katerim upravlja in izvaja notranji nadzor lokalna gospodarska služba oskrbe s pitno vodo – Mariborski vodovod (MV). Občine sofinancirajo izvajanje imisijskega monitoringa po deležu porabljene količine pitne vode. Čista podzemna voda, ki je vir pitne vode, je skrb vseh občin, ki se oskrbujejo iz teh vodnih virov.

Pri izvajanju imisijskega monitoringa sodelujejo različne strokovne institucije, in sicer: MUVOON, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH), Inštitut za ekološki inženiring (IEI), Kmetijsko-gozdarski zavod Maribor (KGZ) in MV.

Imisijski monitoring se izvaja v pomladanskem in jesenskem času. **Tla** se vzorčijo na 17 mestih in na 3 globinah. Analizirajo se mineralni dušik in fitofarmacevtska sredstva – pesticidi (sredstva za varstvo rastlin). Za **podzemne vode** se odvijajo vzorci iz 18 vrtin (piezometrov) in so namenjene tudi izvajanju avtomatskega merjenja nivojev podzemnih voda. Vzorci podzemnih voda se analizirajo na: osnovne parametre, mikroelemente, pesticide, hlapne organske snovi (laki, topila, razna premazna sredstva in druge substance), na ostanke zdravil. Izvajajo se tudi hidrometeorološke meritve. Odvijajo se vzorci **površinskih voda**, in sicer na 5 potokih: Hočkem, Radvanjskem, Polanskem in Vinarskem in Ceršaku. Vzorčna mesta so prikazana na spodnji sliki 1.

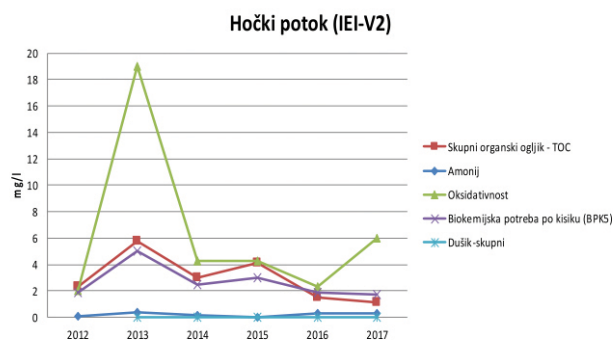

Slika 1: Merna mesta izvajanja imisijskega monitoringa tal, podzemnih in površinskih voda

Rezultati izvajanja imisijskega monitoringa v Občini Miklavž na Dravskem polju

Tla imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju dobrega kemijskega stanja podzemnih voda, saj se vse, kar zlijemo, stresemo ali na kakšen drugačen način dodajamo tlam in rastline ne porabijo, spere v podzemne vode. Na obravnavanem območju se analize tal izvajajo na dveh odvzemnih mestih. Tam, kjer so bile izmerjene večje vrednosti dušikovih spojin in ostankov pesticidov na kmetijskih površinah, je kmetijsko svetovalna služba opravila informativne razgovore in predlagala agrotehnične ukrepe, da bi se zmanjšala uporaba gnojil in pesticidov.

Imisijski monitoring **površinskih voda**, ki pomembno vplivajo na količinsko in kakovostno stanje podzemnih voda na območju Dobrovce, se je izvajal na Hočkem (slika 2) in Polanskem potoku. Nakazan je trend zmanjševanja obremenitve potokov. Skladno z rezultati opravljenih fizikalno-kemijskih analiz lahko vodo iz Hočkega in Polanskega potoka uvrstimo v razred »dobro ekološko stanje«.

Slika 2: Prikaz nihanja osnovnih kemijskih parametrov na odvzemnem mestu Hočki potok v letih 2012-2017

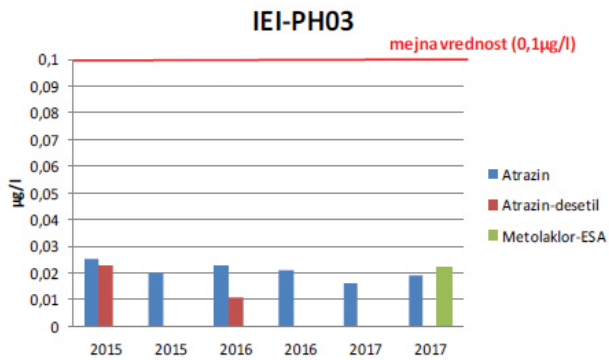
Kakovost podzemnih voda

Občina Miklavž na Dravskem polju se oskrbuje s pitno vodo iz vodnega vira Dobrovce. Vodni vir Dobrovce je zavarovan z vodovarstvenimi območji, kjer je poseganje v okolje omejeno in so predpisani posebni režimi.

Kakovost podzemne vode smo v okviru imisijskega monitoringa v letu 2017 spremljali na opazovalnih vrtinah na območju črpališča Dobrovce na piezometrih DP-3 in IEI-PH03.

V podzemni vodi se vse od leta 2006 kaže trend upadanja nitratov in pesticidov (atrazina ter desetilatrazina). Pesticidi, kot so metolaklor in terbitilazon, so v porastu. V letu 2017 smo v vzorcih vod, odvzetih na območju Dobrovce, ugotovili prisotnost naslednjih aktivnih snovi v pesticidih: atrazina, njegovega metabolita desetil-atrazina ter razgradnih produktov metolaklora-OXA in ESA. Predpisana mejna vrednost za pesticide (0,1 µg/l) v letu 2017 ni bila presežena, kar je razvidno tudi iz slike 4.

Slika 3: Vsebnost atrazina, desetil-atrazina ter metolaklor-ESA (µg/l) v podzemni vodi na opazovani vrtni IEI-PH03 v letih od 2015 do 2017

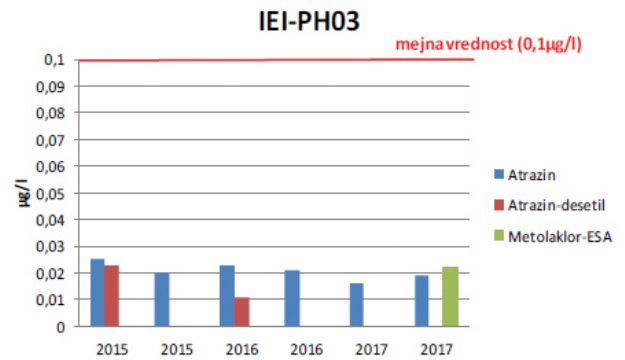
Na sliki 5 so prikazane vsebnosti nitrata, sulfata in klorida v podzemni vodi na opazovalni vrtni IEI-PH03 v letih 2012 - 2017. Mejna vrednost za nitrate (50 mg/l) v letu 2017 ni bila presežena. Kloridi in sulfati so v podzemni vodi naravno prisotni, višje koncentracije so lahko posledica človekove dejavnosti; vzrok je lahko neurejena kanalizacije in pa soljenje cest (slika 4).

Ugotovitve in zaključki

Z imisijskim monitoringom spremljamo glavne dejavnike, ki vplivajo na kakovost podzemne vode in s tem pitne vode v Mestni občini Maribor in okoliških občinah.

V podzemnih vodah poleg nitratov in pesticidov iz kmetijske dejavnosti spremljamo še industrijska onesnažila (težke kovine, organska topila) ter druge snovi iz urbanega okolja (npr. zdravila).

Ugotavljamo, da se vpliv urbanega okolja na kakovost

Slika 4: Vsebnost nitrata, sulfata in klorida (mg/l) v podzemni vodi na opazovalni vrtni IEI-PH03 v letih 2012 - 2017

podzemne vode večja, vpliv kmetijske dejavnosti pa manjša. Občuten je vpliv človeškega delovanja na količinsko stanje podzemne vode. Posegi v okolje, regulacija površinskih vodotokov, večje asfaltne površine, izkoriščanje podzemne vode so dejavniki, ki vplivajo na zaloge podzemne vode. Nivo podzemnih voda na območju Dravskega polja se niža. Na zaloge podzemne vode pa bistveno vplivajo tudi podnebne spremembe.

Na splošno lahko ugotovimo, da je podzemna voda na območju Dravskega polja obremenjena z nitrati in pesticidi, vendar so mejne vrednosti le redko presežene.

Ugotovljeno je, da rezultati analiz ustrezajo kriterijem, ki opredeljujejo dobro kemijsko stanje podzemnih voda v skladu z Uredbo o stanju podzemnih voda.

**Medobčinski urad za varstvo okolja
in ohranjanje narave**

ODPRTA TRASA DRAVSKE KOLESARSKÉ POTI, KI PELJE SKOZI OBČINO MIKLAVŽ

Kolesarjenje postaja vse bolj priljubljena oblika rekreacije praktično vseh generacij, ki združuje športno aktivnost ob hkratnem spoznavanju novih krajev in ljudi, v turizmu pa veliko možnosti in priložnosti. Od četrta, 12. julija, pa se lahko podaste na kolesarski potep iz Miklavža do Ptuja, saj je bil v sklopu postavitve Dravske kolesarske poti svojemu namenu predan odsek med Mariborom in Ptujem. Približno 30 km dolg odsek, ki poteka skozi Miklavž na Dravskem polju, Starše in Hajdino, je del Dravske kolesarske poti in povezuje države, skozi katere reka teče: Italijo, Avstrijo, Hrvaško in Slovenijo v dolžini približno 150 km in je rezultat sodelovanja leta 2015 ustanovljenega partnerstva za Dravsko kolesarsko pot, ki je povezal 18 občin ob reki Dravi, predsednik skupine pa je Leo Kremžar.

Nova etapa je položnejša in prometno mirnejša alternativa obstoječega odseka, ki pelje skozi Malečnik in Duplek, začenja pa se pri centralni čistilni napravi v Dogošah, vstopa v našo občino pri ribniku in se nadaljuje do Loke.

Na simbolični otvoritveni vožnji od Stare trte do Ptuja so skupaj kolesarili predstavniki občin udeleženk projekta Dravska kolesarska pot, partnerstva in zavoda za turizem, prav tako je potekala novinarska konferenca.

Zato vabljeni, da si ogledate spletno stran Dravske kolesarske poti <https://dravabike.si/>, izberete traso in se poženite kolesarskim dogodivščinam naproti.

Andreja Senčar

DOMAČE JE RES DRUGAČE!

V okviru projekta »Jem drugače, jem domače!«, ki poteka v sodelovanju s petimi lokalnimi akcijskimi skupinami, med drugim LAS-Lastovica (Občina Miklavž na Dravskem polju, Občina Starše in Občina Hoče-Slivnica), se partnerji trudijo ozaveščati o pomenu lokalne hrane tako otroke kot njihove starše. V tam namen so v torek, 16. 10. 2018, v vrtcu in na OŠ Miklavž na Dravskem polju pripravili delavnici z naslovom »Zdrava prehrana in gibanje z roko v roki«. Rdeča nit delavnic s predšolskimi otroki ter tretješolci, ki jo je vodila **Klavdija Gornik** z Zavoda Mariborska razvojna agencija, je bil pogovor o zdravih obrokih ter pomenu gibanja za zdrav življenjski slog. Delavnico za otroke iz vrtca smo izpeljali v sodelovanju s športno-rekreativnim društvom Svizec in njihovim vaditeljem Vidom. Tretješolce je s svojim obiskom presenetil in navdušil vratar NK Maribor, Jasmin Handanović. Z otroki se je pogovarjal o tem, katero hrano ima najraje, kdaj in koliko trenira. Otroke je navdušil s svojim pristopom in nasveti za zdravo prehranjevanje. Delavnica je bila zelo praktično naravnana, otroci so si na koncu pripravili tudi zdrave obroke in napitke.

Medtem ko so otroci uživali v hrani in druženju s športniki, je starše na začetku pozdravila organizatorica prehrane, **Leandra Mernik**, nato pa so starši prisluhnili predstavitvi Lokalne akcijske skupine LAS-Lastovica, **Vesni Gorjup Janžekovič**, ter predavanju **Danijele Kocuvan** o samooskrbi v Sloveniji. Srečanje je bilo priložnost, da so starši osebno spoznali lokalne ponudnike ter nato skupaj z otroki poskusili njihove dobrote. Predstavili so se: Šampinjoni Krevh, Čebelarstvo Cesar, Sadjarska kmetija Skok, Ekološka kmetija Črni dragulj, Permakulturni inštitut Maribor z Zaboječkom zdravja, Tikva - priprava domačih jedi in Vinotoč Šega.

Klavdija Gornik

**Avtorici fotografij: Vesna Gorjup Janžekovič,
Danijela Kocuvan**

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Otroci so uživali v zdravi hrani.

Jasmin Handanović in tretješolci

Šampinjoni Krevh predstavitev

Srečanje je bilo priložnost, da so starši osebno spoznali lokalne ponudnike ter nato skupaj z otroki poskusili njihove dobrote.

LOKALNA TELEVIZIJA IN NJENO DVAJSETLETNO POSLANSTVO

Mnogi se boste še spomnili, ko smo v okviru CATV Miklavž organizirali televizijski studio TVM, takrat se je pisalo leto 1995. Na vaših televizorjih ste pričeli spremljati vsakih štirinajst dni obvestila o dogodkih v kraju, vsakih štirinajst dni informativne oddaje. Nekaj entuziastov, sicer s pomanjkljivim znanjem s področja televizije, smo z neumornim delom uspeli vzpostaviti tudi to.

V oddajah smo poročali o raznolikem dogajanju v našem okolju, ne nazadnje smo se že pred desetletjem lotili neposrednih prenosov, kot so to bili: velikonočna maša in polnočnica iz farne cerkve ter različne družabne prireditve v kulturnem domu.

Leta 1997 so se pričele prve priprave za ustanovitev nove, samostojne občine Miklavž, ki je zajemala tudi vasi Dobrovce, Skoke in Dravski Dvor, ki pa sprva možnosti spremljanja lokalnega televizijskega programa zaradi ločenega kableskega sistema niso imele.

Kljub temu pa ga ni bilo koraka, dogodka v zvezi z ustanovitvijo samostojne občine, ki ga miklavška kamera ne bi ujela in suvereno poročala o njem. Že prve občinske volitve so se odvijale preko malih ekranov, kar so nam sosednje občine lahko le zavidale. Brez dvoma je lahko reči, da je javno soočenje županskih kandidatov in predstavitev kandidatov za občinski svet pred 20 leti odigralo pomembno vlogo. Tako smo tudi preko naše televizije občankam in občanom razglasili prvega župana. In tako so tudi vse naslednje predvolilne kampanje in same volitve medijsko lokalno odmevale.

V prvih letih nastanka nove občine so si tudi Skoke, Dobrovce in Dravski Dvor vzpostavili kableski sistem oziroma link povezavo med Miklavžem in Dravskim Dvorom, preko katerega je bilo omogočeno občinsko obveščanje z lokalnimi

obvestili in televizijskim programom, s čimer se je občina Miklavž kot celota prvič resnično povezala.

Leto ali dve zatem smo na podlagi odločitve Občinskega sveta Občine Miklavž kableski sistem zaupali v upravljanje podjetju Telemach, d. d., katero ga upravlja in vzdržuje tudi danes.

Na podlagi prav te poteze so se prekinitve oddajanja skorajda izničile in tudi sam sistem je v kvalitetnem stanju.

Še korak dlje pa smo naredili z vzpostavitvijo optičnega omrežja v Skokah, Dobrovcah in Dravskem Dvoru, kar pomeni, da so naročniki dobili kvalitetno televizijo in zelo zmogljivo internetno povezavo. V kvaliteti pa je bil z leti nadgrajevan in dopolnjevan tudi lokalni program TVM-Miklavž, za katerega so vsako leto iz občinskih sredstev nabavljali sodobnejšo opremo. V vseh teh letih se je pri ustvarjanju lokalnega programa preizkusilo kar nekaj ustvarjalcev. Vsekakor ne smem pozabiti takratnega direktorja kableskega sistema CATV Miklavž, d. o. o., Ernesta Centriha, ki je skupaj z mojo malenkostjo oral ledino prvih začetkov miklavške televizije. Prvi novinarki informativnih oddaj sta bili Renata Vučina in Mojca Lešnik. Mateja Pleteršek in Bojan Janžek sta se pridružila po ustanovitvi občine, nekaj let zatem pa še Andreja Senčar in Maja Jenuš. Krajši čas je delalo še kar nekaj sodelavcev, ki so danes uspešni novinarji na radijskih in televizijskih postajah.

Danes ga v občini Miklavž skoraj ni večjega dogodka brez kamere in novinarske prisotnosti. Naše informativne in izredne oddaje pa so zanimive tudi izven naših občinskih meja, saj je z upravljanjem podjetja Telemach, d. d. dostopnost na celotnem območju občine Starše, Maribora, vse do Ptuja in Ormoža.

Dušan Janžek

PA SMO SPET RAJŽALI

Na lepo sončno soboto 13. oktobra smo se kulturniki z avtobusom podjetja Arriva podali na rajžo. Mirno lahko rečemo, da so naši jesenski izleti že tradicionalni, saj izpolnimo prvo našo dejavnost tekoče kulturne sezone.

Tudi tokrat smo združili prijetno s koristnim. Prva pot nas je vodila v Žiče, kjer smo si ogledali Žičko kartuzijo. Turistična vodička nam je podrobno opisala zgodovino samostana.

Legenda o nastanku samostana v Žičah pripoveduje:

Ko se je štajerski mejni grof Otakar III. vrnil z druge križarske vojne, si je zaželel razvedrila ter se odpravil k Leopoldu Konjiškemu na lov na Konjiško goro. Prišel je v senčnate globeli na južni strani gore, kjer se je pred njegovimi očmi nenadoma pojavila košuta izredne beline. Kot začaran ji je na konju sledil, vendar je nikakor ni mogel ujeti. Bilo je na dan sv. Janeza Krstnika. V poletni vročini je v senci zadremal. V snu se mu je prikazal mož, odet v belo oblačilo in svetel kot samo sonce. Razodel se mu je kot sveti Janez Krstnik in mu naročil, naj na tem kraju zgradi samostan. V tistem trenutku je Otakarju skočil v naročje zajec, ki ga je splašilo vpitje lovcev. Podoba svetnika je izginila, Otakar pa je vzkliknil: »Zajec, glej no zajec.« Zaradi tega zajca so samostan dolgo poimenovali »Zajčji klošter«. Ker se nemška izgovarjava slovenske besede zajec sliši kot »Seitz«, se v samostanskem grbu znajde črka »S«.

Prvi menihi so na Konjiško prišli že leta 1160 iz prve naselbine kartuzijanov Velike kartuzije pri Grenoblu v Burgundiji. Kartuzija je nastala in se začela razvijati pod zadnjima Traungavcema, štajerskim mejnim grofom Otakarjem III. in njegovim sinom Otakarjem IV. Ustanovna listina za Žičko kartuzijo je iz leta 1165 in se nahaja v Štajerskem deželnem arhivu v Gradcu. Zgradili so med seboj ločena zgornji in spodnji samostan, ki ju še danes povezuje Dolina sv. Janeza Krstnika. Tako zgornji kot spodnji samostan sta imela vsak svojo cerkev. V zgornjem samostanu so živeli menihi. Bilo jih je dvanajst. Oblečeni so bili v bele kute (oblačila), zato so jim pravili beli menihi. Vsak menih je imel svojo celico, svojo kuhinjo in sanitarije ter košček zemljišča v izmeri 5x2 m². Med tednom so si kuhali sami, in sicer to, kar so sami pridelali. V soboto in nedeljo so imeli skupno kosilo. Uživali so v glavnem ribe, mesa štirinožnih živali niso smeli

uživati. Zato je samostan imel kar 40 ribnikov, kjer so gojili ribe. Kartuzijani so zavezani samoti s strogimi redovnimi pravili, živijo v samoti in niti med seboj ne govorijo. Dobršen del svojega življenja posvečajo poglobljenemu duhovnemu razmišljanju. Središče njihovega življenja je knjiga. Mnogo berejo, prevajajo, prepisujejo. Ohranjeni so trije obširni rokopisi. V samostan je lahko bil sprejet fant, ki je moral imeti 21 let in biti globoko veren. V samostanu so imeli tudi obširno knjižnico, ki je štela preko 2000 knjig. Te knjige se sedaj nahajajo nekaj v Ljubljani, v Gradcu, Celovcu, Celju in še kje. Ukvarjali so se z raznim rokodelstvom, kar jim je omogočilo za preživetje. Poseben status je kartuzijanom dajalo zdravilstvo in lekarništvo. Imeli so prvo lekarno v Sloveniji. Zdravnik, ki je skrbel za menihe, je skrbel tudi za občane. V spodnji cerkvi, kjer je trenutno samo obzidje, so često razne prireditve in slavja, največkrat poroke. Zidove pokrijejo z zavesami, v notranjosti postavijo stole in oltar. Prideta pa župnik in matičar, ki opravita obred. Po naročilu zapoje tudi Helena Blagne, Nuša Derenda ali kateri drugi pevec.

Po obhodu samostana smo si ogledali izdelavo lonca oz. keramične sklede. Razstavljenih je bilo več keramičnih izdelkov, v bližini pa je še trgovina z zeliščnimi likerji in čaji.

Naša rajža nas je nato vodila v Vitanje. V unikatnem objektu okrogle oblike (edinstvena arhitektura) smo si ogledali razstavo, temelječo na zgodbi pionirja vesoljskih tehnologij Hermana Potočnika Noordunga. Turistični vodnik nas je popeljal skozi objekt in nam podrobneje razložil pomen razstavljenih eksponatov. Temeljna razstava je posvečena človeku, v imenu katerega je ideja KSEVT pravzaprav nastala. Rod Potočnika, pionirja vesoljskih poletov, namreč izvira iz Vitanja. V sklopu razstave so med drugim odlitki meteoritov, ki so padli na slovenska tla. Razstava je osredotočena na prepoznavanje dela dr. Antona Mavretiča, ki se že dobrih štirideset let aktivno ukvarja z razvojem vesoljske tehnologije.

STROKOVNI IZLET V ŠENTJUR IN ŠMARJE

Po programu dela smo v soboto, 27. oktobra 2018, organizirali strokovni izlet članov Društva vinogradnikov, pridružili pa so se nam člani Turističnega društva Miklavž.

Neugodna vremenska napoved in deževno jutro nista dala slutiti, da se bo odprl prijeten dan.

Pot nas je vodila prek Dramelj v Šentjur. Dogovorjen čas je bil pravšnji za ogled Ipavčeve hiše, kjer domuje muzej Ipavcev, skladateljev, zdravnikov, domoljubov in buditeljev, nadalje spominska soba NEW SWING QUARTETA, ki so v zadnjih petdesetih letih zaznamovali glasbo svinga, gospela in spirituala doma in po svetu, in arheološka zbirka Rifnik iz rimskih časov.

Sledil je ogled muzeja Južne železnice. Spretno izkoriščeni prostori tovarne železniške postaje gostijo bogato zbirko od časa gradnje Južne železnice in delovanja vse do časa

osamosvojitve Slovenije. Ustanovitelj muzeja Mihael Bučar nas je popeljal skozi tesne prostore, obložene z mnogimi eksponati in zgodovinskimi dokumenti delovanja železnice. Zanimiva in obsežna zbirka bi zaslužila večji razstaveni prostor, ampak lokacija ji daje pristen pomen.

V kleti muzeja so si svoje prostore uredili člani Društva vinogradnikov Šentjur. Topel sprejem, predstavitev dela društva, vinogradniškega področja, predstavitev dobrih praks in strokovno vodena pokušnja vina je bilo delo podpredsednika društva Eda Kolarja, ki se nam je v veliki vnemi predstavitev pridružil, nas popeljal do mesta kosila in spotoma predstavil kraje, skozi katere smo se vozili.

Po kosilu smo se peljali do Žusma in se peš povzpeli na Veliki Špičnik, ki ga krasijo mogočen lesen 25 m visok razgledni stolp.

Mrak nas je priganjal k odhodu, saj so nas v Šmarju pri Jelšah čakali stanovski kolegi iz Društva vinogradnikov TRTA. Mogočna vinska klet, ki so jo s prostovoljnimi delom in pomočjo občine usposobili za društveno delo, predstavitev, pokušnje in razna izobraževanja daje vinu poseben poudarek in občutek pripadnosti vinorodnemu okolišu.

Predstavitev ocenjevanja vina in izbor županovega vina je značilen pristop k potrditvi dobrega strokovnega dela in usposabljanja vinogradnikov in vinarjev pri odpravi napak pri negi vina. Poudarek dajejo tudi polnitvi in trženju vina. Sledila je vodena pokušnja vina v spremstvu mag. Tadeje Vodovnik – Plevnik, ki je strokovno predstavila vinogradni okoliš in vina s tega področja.

Pozna ura je narekovala šoferju avtobusa vrnitev v Miklavž, po poti pa je predsednik društva Ivan Knez strnil misli in

dejanja preživelega dne in se zahvalil za udeležbo posebej članom Turističnega društva. Udeležencev ekskurzije je bilo 42, ki so v pogovoru že spraševali po novih aktivnostih.

Vlado Belšak

Draga Jelica

častitljiv jubilej ima,
ta naša telovadka,
naša soustanoviteljica
in prijateljica,
motor naše skupine,
ki volje in moči ji nikoli ne zmanjka.

Tvoj praznik bil je drugačen,
vesel in sproščen,
prijeten in razigran,
ob odlični hrani,
z dobro družbo obdan.

Še enkrat hvala za prijeten večer,
druženje, klepet in vse lepe stvari,
ki skupaj doživljamo jih že veliko dni
in naj tudi prihodnje se tako nadaljuje,
tvoja bližina in smeh naj našo družbo
še naprej osrečuje.

Tvoje SKOKICE

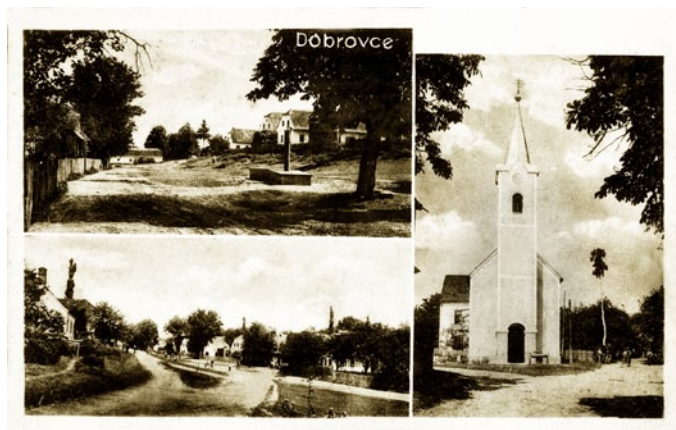
KULTURNO ŽIVLJENJE V DOBROVCAH, KOT GA JE NAREKOVAL ČAS

Po 1. svetovni vojni je bilo življenje na vasi težko. Voja je pustila hude posledice. Ljudje so se preživljali s kmetijstvom in z živinorejo. Zemljo so obdelovali ročno in z živinsko vprego. Od pomladi do jeseni so bili vsi za delo sposobni ljudje čez dan na polju, razen otrok, ti so pasli živino. Od pozne jeseni pa do začetka pomladi so v gozdovih grabili listje in iglice ter jih z vozovi odvažali domov za steljo v hlevu ter spravljali les za kurjavo in tudi za prodajo. Tisti, ki so imeli konje, so zbirali pepel po gospodinjskih v Mariboru in ga vozili na njive za gnojilo. Po večerih so se zbirali pri sosedih, v vaški gostilni, v šoli. V nedeljo so odhajali k maši. Ko se je zmračilo, je nastala tema. Po domovih so si svetili s svečami in petrolejkami. Tudi kraj ni bil osvetljen. Na obisk ali po nakupih so se peljali z vozom na vprego in zelo redki s kolesom. Ljudje niso imeli televizorjev in ne telefonov. Kljub težkemu življenju, pomanjkanju hrane in oblačil ter revnim bivališčem so si vzeli čas za družabno življenje in razvedrilo.

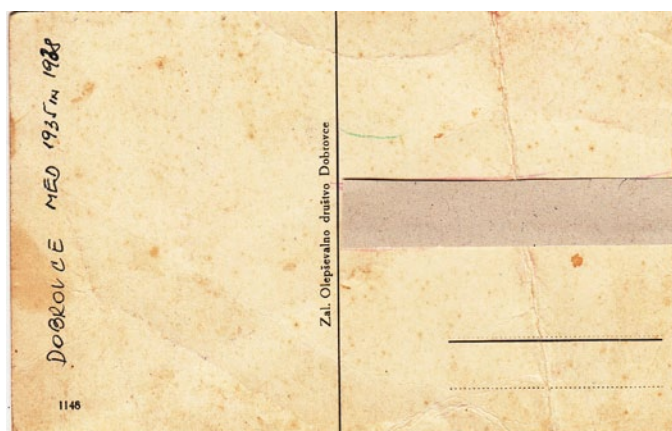
S pomočjo učiteljstva na osnovni šoli Dobrovce in vaščanov, v katero so spadale tudi Skoke, je bila leta 1922 ustanovljena Ljudska knjižnica, ki je imela okrog 350 knjig. Poleg branja knjig se je kulturni nivo kraja in širše okolice dvigal tudi s prirejanjem gledaliških iger.

Po 1. svetovni vojni je bil ustanovljen Krajevni dramski odsek. Od leta 1928 do leta 1941 je bila dramska skupina zelo prizadevna, saj so skoraj vsako leto v zimskem času, z mlajšimi vaščani, naštudirali vsaj po eno dramsko delo. Delali so zvečer ob svečah in petrolejkah. Leta 1934 so v šoli postavili zloščljiv oder. Pri njegovi postavitvi so sodelovala vsa domača društva, krajevni dramski odsek in šolska mladina. Na tem odru sta dramska krožka v režiji Ivana Magdiča in šolske mladine pod vodstvom učiteljice Berte Kos prirejala svoje predstave. V kraju je deloval tudi tamburaški zbor, ki ga je vodil šolski upravitelj Franc Kašper.

Okrog leta 1936 so ustanovili Olepševalno društvo Dobrovce. Na zelenicah po vasi so posadili jablane in izdali razglednico Dobrovce.

Razglednica Dobrovce okrog leta 1936

Na zadnji strani razglednice je razvidno, da jo je založilo Olepševalno društvo Dobrovce.

V času 2. svetovne vojne se je življenje v Dobrovcah in okoliških krajih spremenilo. Nemci so leta 1941 prepovedali vsako društveno dejavnost. Vse knjige na šoli so Nemci odpeljali in uničili ali zmetali skozi okno. Uničili so tudi zloščljiv oder, ki so ga uporabili za kurjavo.

V povojnih letih se je kulturno življenje znova razmahnilo. Ustanovili so **Prosvetni svet Osvobodilne fronte (OF)**, ki si je zadal nalogo, da čim prej postavi nov gledališki oder. Večino del so vaščani, predvsem pa mladina, opravili udarniško. Posebno prizadeven je bil šolski upravitelj Julij Lončarič. Na novem odru so mladinci zaigrali igro **Poštelški zaklad**, gledališka skupina pa je nastopila z igro **Mezinček**, odigrali so še igro **Vozel** ter Molièrove **Scapinove zvijače** in Finžgarjevo **Razvalino** življenja. Leta 1948 se je gledališčnikom pridružila še skupina igralcev Zveze borcev NOV Dobrovce. Skupaj so pripravili zahtevno Cankarjevo dramo **Kralj na Betajnovi**. Leta 1950 so se kar vrstile dramske predstave: februarja **Prevara**, marca **Krivoprisežnik**, maja pa **Zadnje srečanje** in **Trije ptički**. Leta 1951 so šolarji za dan žena uprizorili igrice Škržat, aprila pa skupaj z mladinci enodejanko **Bedak**. Skupina igralcev iz Dobrovce je pripravila igro **Gostilna pri debeli muhi** v režiji Ivana Magdiča, skupina igralcev iz Skok pa dramo **Pot do zločina**.

Ob prihodu šolskega upravitelja Julija Jarca leta 1951 je dramska skupina uprizorila Meškovo žaloigro **Mati**. Mladina in starejši igralci so na prostem zaigrali ljudsko igro **Rokovnjači**, dramatizirano po Jurčič-Kersnikovem romanu, skupaj s skokovskimi igralci pa še **Tri vaške svetnike**. Vse tri predstave je režiral Julij Jarc in nastopal je tudi v glavnih vlogah.

Ob prenovi šole leta 1954 je bil odstranjen gledališki oder. Zaradi tega je bila dramska dejavnost močno ovirana. Predstave so se vršile samo na prostem in na gostovanjih.

DRUŠTVENA DEJAVNOST

Na fotografiji so igralci igre **Gostilna pri debeli muhi**: Ivan Magdič, Lenika Verglez, Vinko Hercog, Ivan Raich, Kristina Špuraj, Anica Koren, Slavko Breznik, Marica Avguštin, Franc Butolen, Branko Koren, Pepca Premzl, Ivan Klinc in Maks Jarc.

Na fotografiji so igralci igre **Mati**: Julij in Albina Jarc, Danica in Ivan Pajtler, Elizabeta Beranič, Anica in Branko Koren, Ivan Klinc, Jožefa Premzl in drugi.

Na fotografiji je prizor iz igre **Rokovnjači**. Igralci so bili: Julij Jarc, Anton Pleteršek, Mario Jarc, Slavko Breznik, Tinka Špuraj, Katica Skrbiš, Slava Beras, Franc Butolen, Pepka Premzl in drugi.

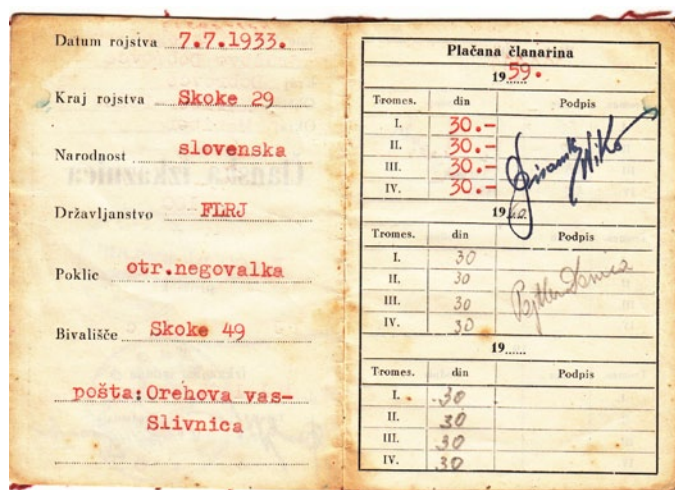
PROSVETNO DRUŠTVO

Krajani in vaške organizacije so razmišljali o ustanovitvi prosvetnega društva. Ob prihodu šolskega upravitelja Nika Pisanskega in učiteljice Vide Pisansky so ustanovili iniciativni odbor. Člani so bili: Vida in Niko Pisansky, Danica in Ivan Pajtler, Beba in Bogdan Tušek, Vinko Vnuk, Anton Kirbiš, Franc Vohl in Matija Breznik.

Prosvetno društvo Dobrovce so ustanovili 27. 11. 1957, ustanovni zbor je bil v prostorih Osnovne šole Dobrovce in na njem so bili prisotni 103 člani iz Dobrovca, Dravskega Dvora in Skok. Za predsednika društva je bil izvoljen Bogdan Tušek, za tajnika Niko Pisansky in za blagajnika Franc Vohl. Člani so dobili člansko izkaznico in vsake tri mesece so plačali članarino po 30 dinarjev. Letna članarina je bila 120 dinarjev.

Bogdan Tušek je bil predsednik zelo kratek čas, njegovo delo je prevzel Branko Koren, ki je bil predsednik društva od leta 1958 do svoje smrti julija 1972.

V novoustanovljenem društvu so pričele delovati: **knjižnica,**

Članska izkaznica Jelice Koren iz leta 1959

ljudska univerza ter dramska, pevška in šahovska sekcija. Društvo je delovalo pod okriljem Zveze svobodnih prosvetnih društev Slovenije, katera je gojila izobraževalno, prosvetno in umetniško dejavnost. Še isto leto je dramska sekcija pričela z vajami igre **Dekle iz Trente**. Odigrana je bila junija 1958.

Na fotografiji Branko Koren podeljuje knjižno nagrado Bojani Velišček.

Leta 1959 so kupili kino projektor, ustanovili kino sekcijo in pričeli s predvajanjem filmov. Društvo se je širilo, člani so bili zelo aktivni, za svoje delovanje pa niso imeli primernih prostorov, zato so s prihranki od dramskih in kino predstav nameravali izgraditi kulturni dom. S pomočjo Občine Maribor Tezno je društvo leta 1962 odkupilo gradbeno parcelo od Matilde in Antona Faleža iz Dobrovca. Cena je bila 50.000 dinarjev. Do gradnje kulturnega doma ni prišlo. Parcela je prešla v lastništvo trgovskega podjetja Prehrana in namesto doma so zgradili samopostrežno trgovino.

7. junija 1964 je bila dopoldan ob 10. uri v prostorih Osnovne šole Dobrovce slavnostna seja, na kateri so Prosvetno društvo Dobrovce preimenovali. Poimenovali so ga po slovenskem pesniku, pisatelju in borcu Mateju Boru. Po seji je pri spomeniku talcev sledilo razvitje prapora Prosvetnega društva Mateja Bora Dobrovce.

Junija 1967 je društvo praznovalo deseto obletnico delovanja. Na tej proslavi je Bojana Velišček prejela knjižno nagrado za uspešno delo v društvu.

Ob tej obletnici so uprizorili pravljico Sneguljčica, katero je režirala Bojana Velišček. O desetletnem delovanju društva pa je bil objavljen tudi kratek članek v časopisu Večer.

Člani društva so sodelovali na vseh pomembnejših proslavah. Društvo je še vedno bilo pobudnik kulturnega življenja v kraju. 31. maja 1974 je Prosvetno društvo obiskal pesnik in pisatelj Matej Bor, po katerem je prosvetno društvo dobilo svoje ime.

Okrog leta 1986 je postal predsednik Ivan Pleteršek, tajnik Niko Pisansky, blagajnik Slavica Stopinšek, knjižnico Danica Pajtler, kino sekcijo Niko Pisansky, dramsko Albin Voh in šahovsko Bojan Velišček. Ob 30. obletnici društva so pripravili komedijo Jožeta Moškrica z naslovom **Razkrinkana morala**.

Na občnem zboru PD Mateja Bora Dobrovce leta 1997 je postal predsednik društva in vodja dramske sekcije Albin Voh, tajnik in vodja filmske sekcije Niko Pisansky, blagajnik Ivan Beranič. Pevsko sekcijo je vodila Polonca Pleteršek, folkloro Marta Kovačič, knjižnico Berta Beranič in šahovsko sekcijo Bojan Velišček. V upanju, da bo kulturno življenje v

10. OBLETNICA PROSVETNEGA DRUŠTVA V DOBROVCAH

Pred desetimi leti so v Dobrovcah na Dravskem polju ustanovili prosvetno društvo Matej Bor. Največja težava, s katero so se srečali že na samem začetku, so bili prostori. V vasi ni bilo kulturnega doma. Minilo je 10 let, stvar pa ni krenila na bolje, morda celo na slabše. Tako je delo potekalo v neprimernih šolskih prostorih.

Ustanovili so več sekcij: dramsko, pevsko, folklorno, izobraževalno in filmsko. Društvo, ki je na začetku štelo okrog 100 članov, pa je navzlic temu poželo lepe uspehe. Vsako leto so se predstavili doma in v okoliških krajih s po enim dramskim delom. Posebno dobre odnose so imeli s prosvetnim društvom Hotinja vas, kjer so imeli vse premiere.

Društvo ima tudi lepo urejeno knjižnico, vendar je prav žalostna ugotovitev, da od 2000 ljudi rečno bere le trideseterica.

A. H.

Članek o delovanju Prosvetnega društva v časopisu Večer leta 1967

Dobrovcah, Skokah in Dravskem Dvoru ponovno zaživelo, so zamenjali upravni odbor. Kljub temu sta v naslednjih letih delovali samo knjižnica in šahovska sekcija.

Leta 2004 je društvo ponovno združilo moči in na zboru članov so izvolili nov odbor. Predsednica društva je postala Dragica Škulj, tajnica Alenka Klasinc, blagajnik Ivan Beranič, šahovsko sekcijo je vodil Albin Voh in knjižnico Berta Beranič. Nastale so tudi nove sekcije: turistična in olupševalna, ki jo vodi Stanko Rukav, ročnodelska, vodi jo Majda Premzl, in kulturna, vodi jo Breda Rukav, ter pevska sekcija, imenovana Lastovke, vodi jo Irena Beranič.

Na občnem zboru 2006 je postala predsednica društva Vlasta Sagadin in blagajnik Matjaž Pišek. Vse novonastale sekcije delujejo še danes. Njihov program se ne osredotoča na dramsko ali filmsko dejavnost, kot je bilo nekoč. Danes prirejajo pustne povorke, razstave ročnodelskih izdelkov, prikazujejo stare običaje v kraju, ob velikonočnem in novoletnem času okrasijo vas in razveseljujejo otroke s prihodom Božička, prirejajo dogodke, kot so nastopi pevskega zbora Lastovke, Urice smeha, Mladi talenti in še bi lahko naštevali. Ob poteh okrog vasi so namestili klopi in kozolce ter lesene table z napisi izrekov ter postavili table s starimi poimenovanji predelov Dobrovca.

Od leta 1922 do danes se je življenje toliko spremenilo, da si danes težko predstavljamo, kako so nekoč ljudje živeli. Čas nas venomer preganja, vsi hitimo. S pomočjo elektronskih naprav nenehno komuniciramo in vendar smo zelo odtujeni drug od drugega. Če slučajno zmanjka elektrike, se čas ustavi. Več kot imamo dobrin, bolj smo odvisni od njih. V preteklosti ni bilo ovir in življenje se je odvijalo počasi.

DRAMSKA DEJAVNOST

Nanovo oživljena dramska sekcija Prosvetnega društva Dobrovce je imela že dolgo tradicijo, saj so dramske skupine delovale že med vojnama in po 2. svetovni vojni. Še istega leta, 1957, so ob ustanovitvi društva pričeli vaditi delo Vlada Pipana **Dekle iz Trente**. Režiral jo je Niko Pisansky. Predstava je bila na šolskem dvorišču junija 1958. Predstavo je popestrila pevska sekcija s pesmijo Rože je na vrtu plela. V tistem času ni bilo zvočnih posnetkov in tudi ne računalniško vodenih efektov. Zvočne efekte so izvedli tako, da so prepogibali velik kos jeklene pločevine, kar je ponazarjalo grmenje. Svetlobne efekte je izvajal Bogdan Tušek tako, da je na pločevinasto vedro, napolnjeno z vodo, pritrnil električni kabel, drugi kabel, s 30 cm dolgo elektrodo in izoliranim držalom, pa je držal v roki. Bliskanje in ostale svetlobne efekte je izvajal tako, da je elektrodo potapljal z večjo ali manjšo hitrostjo v vedro vode ter na takšen način vklapljal in izklapljal električni tok. Na takšen način je uprizoril bliskanje. To je bilo zelo nevarno, zato se nihče ni smel približati temu območju razen njega.

Na fotografiji je prizor iz igre Dekle iz Trente. Igralci so bili: Lotka, Branko Koren, Marija Stupan, Janez Tement, Nada Vujnovič, Vinko Hercog, Jože Rajh, Ivan Beranič in drugi.

Na fotografiji so igralci igre Dekle iz Trente: Anton Godec, Jože Rajh, Marija Stupan, Branko Koren, Ivan Beranič, Branko Breznik, Nada Vujnovič, Janez Tement, Vinko Hercog, Lotka, Greta Avguštin, Franc Živko in drugi.

Leta 1961 je dramska skupina skupaj z režiserjem Francem Živkom naštudirala dramsko delo z naslovom **Silni bič** avtorja Danila Gorinška. Doma so jo igrali enajstkrat in tudi na Pobrežju na dramski reviji Skupščine občine Maribor Tezno. Vse rekvizite in kulise za sceno so vozili na gostovanje z vozovi na konjsko vprego.

Na fotografiji je prizor iz igre Silni bič. Igralci so bili: Marija Holc, Jože Rajh-Kovač, Lotka in Ervin Breznik.

Takrat so pripravili tudi Finžgarjevo **Razvalino življenja**, s katero so sodelovali na šestem Kulturnem festivalu v Hotinji vasi.

Naslednje leto je dramska skupina v režiji Nika Pisanskega pripravila dramo Janka Žmavca **V pristanu so orehove lupine** in komedijo Če kličesh hudiča v režiji Franca Živka. Z deli so gostovali v Trničah, Podovi, Staršah, Miklavžu, Hočah, Dvorjanah in Koreni. Predstavili so se tudi na sedmem Kulturnem festivalu v Hotinji vasi.

Na fotografiji so igralci igre V pristanu so orehove lupine: Branko Koren, Vida Pisansky, Stanko Planinšek, Marija Mohorko (Čuček), Niko Pisansky, Tone Pleteršek, Danica Pajtler, Marija Pahič (Jakolič) in Jožica Klinc (Holer).

Leta 1963 je igralska skupina naštudirala Popovičevo komedijo **Pogospodena butica** v režiji Nika Pisanskega, s katero so gostovali v Hočah, Framu, Podovi, Trničah, Dvorjanah, Staršah in na Pohorskem Dvoru. Franc Živko pa je s svojimi igralci pripravil igro **Sreča na upanje**. Gostovali so v Koreni in Trničah.

Na fotografiji so igralci igre Če kličeš hudiča: Vinko Hercog, Lotka in Branko Koren.

Na fotografiji je igralec igre Če kličeš hudiča Maks Jarc.

Leta 1965 je Niko Pisansky z dramsko skupino zaigral Borove **Razrgance**. Na gostovanju na osmem Kulturnem festivalu v Hotinji vasi so poželi lepe uspehe, prav tako tudi v Trničah in Podovi. Druga dramska skupina je zaigrala vaško veseloigro **Vozel**, s katero so se predstavili v Hotinji vasi in Podovi.

Ob desetletnici delovanja društva, junija 1967, so uprizorili pravljичno igro **Sneguljčica**. Režirala jo je Bojana Velišček. Predstava je bila na prostem in z njo so gostovali tudi v sosednjih krajih.

Na fotografiji je prizor iz igre Sneguljčica. Palčke so igrali: Drago Maglica, Milan Maglica, Silva Pesek, Vesna Pisansky, Branko Ražman, Metka Ražman in Danilo Sodec.

Na fotografiji je prizor iz igre Sneguljčica. Sneguljčico je igrala Mirica Pahič, viteza Irenka Pajtler in lovca Slavica Fras. Drugi igralci so bili: Zdravko Ražman, Ivanka Rajh, Bojan Velišček in Bojan Pajtler.

V počastitev 15. obletnice so leta 1972 pripravili Hudalesovo dramo **Korak s poti**, ki jo je režiral Niko Pisansky. S to igro so se predstavili na Kulturnem tednu na Teznem, zatem so še gostovali v Hočah, Miklavžu in Dupleku.

V letih 1986 do 1991 se je znova prebudila dramska dejavnost. Dramsko sekcijo je pričel voditi Albin Voh, ki je tudi zrežiral igrico **Vsi me imajo radi, samo oče me ne mara**. Za rekvizite je skrbela Danica Wagner, sceno je pripravil Milan Sagadin. Igro so predstavili v Skokah, Poljčanah, Fali, Rogozi, Dobrovcah in Pesnici. Vrhunec pa je predstavljalo povabilo za gostovanje v delovno brigado pri Subotici.

Ob 30. obletnici obstoja društva so pripravili komedijo Jožeta Moškrica **Razkrinkana morala** in burko **Kobila Lili**. Nastopali so prav tako na dveh revijah, ki jih je pripravila občinska zveza, in sicer v Rušah in Dvorjanah.

KNJIŽNICA

Leta 1922 je bila ustanovljena Ljudska knjižnica, ki je imela 350 knjig. Z branjem knjig se je kulturni nivo kraja in širše okolice dvigal. Med nemško okupacijo so Nemci vse knjige uničili, metali so jih celo skozi okno na dvorišče. Otroci so te knjige pobirali in jih raznašali po vasi. Po vojni so učitelji in vaščani zbirali knjige, katerih okupator ni uspel uničiti. Ob ustanovitvi Prosvetnega društva Dobrovce je bila ustanovljena knjižnica kot sekcija. Knjižnico je vodila Danica Pajtler, v pomoč ji je bila Betka Gradišnik. Knjižnica je bila do leta 1983 v šolskih prostorih, od takrat naprej pa v prostorih Krajevne skupnosti Dobrovce. Danica Pajtler je vodila knjižnico vse do leta 1997, od takrat naprej Berta Beranič. Danes knjižnica ne deluje več.

LJUDSKA UNIVERZA

Ljudska univerza je organizirala klubske večere v osnovni šoli vsakih štirinajst dni. Potekala so tudi razna predavanja spremljana z diapozitivi. Literarni večeri so bili takrat dobro obiskani. Svoja dela so prebirali Janez Švajncer, Slavko Jug, Branko Rudolf, Gema Hafner in drugi.

Delovali sta tudi folklorna sekcija pod vodstvom Marte Jurančič iz Dravskega Dvora in recitacijska pod vodstvom Jožice Veber iz Skok.

Leta 1961 so nastopali na raznih proslavah, na množični prireditvi ob odkritju spomenika talcem in borcem v Dobrovcah ter na proslavah ob občinskem prazniku občine Maribor Tezno. Na prireditvi ob odkritju spomenika so člani Prosvetnega društva nastopali z recitalom Pohorski bataljon.

Na fotografiji so udeleženci predavanja v Osnovni šoli Dobrovce. Leta 1961 ga je organiziralo Prosvetno društvo Dobrovce.

Nastopajoči so bili: Betka Gradišnik, Jožica Veber in Ervin Breznik.

Pozimi leta 1962 je pričel z vajami novoustanovljeni kvintet Veseli Podravci, ki ga je vodil Roman Felcer. Javno so pričeli nastopati že maja na prireditvah v Osnovni šoli Dobrovce.

Zabavno glasbeno sekcijo je vodil Niko Pisansky. Nastopali so v Hočah, Poljčanah, Podbočju in v Kostanjevici na Krki. Za prijetno zabavo sta skrbela humorista Štef in Tina, člana mariborske Drame.

Na fotografiji je nastop folklorne skupine na šolskem dvorišču, leta 1961. Nastopali so: harmonikar Ivan Kirbiš, Marta Jurančič (Kovačič), Slava Jurančič (German), Anton Turk in Jože Ekart.

Na fotografiji je diapozitiv za plakat.

Na fotografiji sta humorista Štef (Arnold Tovornik) in Tina. Na prireditvi v Dobrovce leta 1961 sta se pripeljala z vprežnim vozom. S takšnimi vozovi so vozili tudi kulise za sceno.

Leta 1966 so organizirali Partizanski miting, na katerega so bili povabljeni številni javni kulturni delavci iz Maribora, med njimi tudi Branko Rudolf in Gema Hafner. Celoten program sta dobro ocenila, še posebej zborna recitacijo, ki jo je pripravila in vodila Slavica Fras. Povezovalac je bil Niko Pisansky. V programu so sodelovali tudi člani SNG Maribor.

Junija 1969 so organizirali prireditev Pokaži, kaj znaš. Sodelovali sta Betka Gradišnik in Julijana Gajšek, povezovalac je bil Niko Pisansky, v žiriji je sodeloval Bogdan Tušek ter drugi. Nastopalo je veliko ansamblov in posameznikov.

Na fotografiji so nastopajoči na prireditvi Pokaži, kaj znaš: Julijana Hajšek (Pečenikova Julia), Betka Gradišnik in Niko Pisansky.

7. februarja 1974 je Prosvetno društvo Mateja Bora Dobrovce izvedlo literarni večer, posvečen obletnici smrti Franceta Prešerna. Udeležili so se ga literati: Janez Švajcer, Nada Gaborovič in Slavko Jug. Poleg njih je svoje pesnitve brala tudi ljubiteljska pesnica Julijana Gajšek iz Skok.

KINO SEKCIJA

Leta 1959 je društvo nabavilo kinoprojektor. Bil je že star, vendar je služil svojemu namenu. Odločili so se, da bodo pričeli s filmskimi projekcijami. V kino ekipo so delovali: Vida in Niko Pisansky, Jelica in Branko Koren ter Danica Pajtler, ki je bila tudi blagajničarka. Skrb za projektor sta prevzela predsednik Branko Koren in Janez Tement, filme je predvajal Niko Pisansky.

Za najem filmov so podpisali pogodbo pri distribuciji Croatia film Zagreb in Vesna film Ljubljana. Ustanovljena je bila filmska sekcija, katere predsednica je bila Vida Pisansky. Program filmov je izbiral odbor filmske sekcije. Prvi film je bil predvajan 4. aprila 1959 v zadružnem skladišču na koncu vasi, to je bil mehiški film Umiram srečna. Kasneje pa so morali skladišče zapustiti, zato so v šoli v steni med razredoma naredili linice za projekcijo filmov. Kino predstave

Na fotografiji je predsednik Prosvetnega društva Branko Koren, stoji ob kino projektorju.

so bile vsako nedeljo, včasih celo po dve. Prostore sta v glavnem urejala Branko in Jelica Koren in Niko Pisansky. Skozi vse leto je bilo predvajanih preko 80 kino predstav, naslednje leto že okrog 117 predstav. Filme so predvajali tudi v okoliških krajih: v Koreni, Vurberku, Dvorjanah, Miklavžu in Trničah. Redna filmska dejavnost je potekala vse do leta 1981.

PEVSKA SEKCIJA

Pevska sekcija je bila ustanovljena ob ustanovitvi Prosvetnega društva Dobrovce. Prvi javni nastop so imeli junija 1958 s pesmijo Rože je na vrtu plela. S to pesmijo so spremljali igro Dekle iz Trente.

Leta 1983 je društvo ob pomoči Ivana Furerja iz Skok ponovno ustanovilo oktet. Umetniški vodja je postal Anton Kirbiš. Nastopali so na vseh proslavah v Dobrovcah in Skokah, udeleževali pa so se tudi občinskih revij v Staršah, Račah, Hočah, Teznem in še drugod.

Po letu 2004 je bil ustanovljen ženski pevski zbor Lastovke pod vodstvom Irene Beranič. Nastopajo na vseh pomembnih prireditvah doma, v občini in tudi drugod.

Janez Beranič

Na fotografiji je nastop ob dnevu borca na letališču. To je bilo 3. julija 1988. Na sliki so: Roman Kraner, Ivan Furer, Jože Bajsič, Ernest Koletnik, Anton Kirbiš, Ivan Pleteršek, Franc Kirbiš in Franc Pahič.

Klub KUŠ NI ME

Člani Kluba Kuš ni me smo se od 27. do 28. 10. odpravili na svetovni plesni festival WORD DANCE TALENT CUP BERGAMO MILANO. Na plesni festival smo se uvrstili meseca maja, ko smo na evropskem prvenstvu v zagrebški Areni priplesali svoje nominacije. Odpravili smo se s 45 plesalci iz Rogaške Slatine, Šmarja pri Jelšah, Maribora in Miklavža na Dravskem polju. Pomerili smo se v dveh skupinskih in dveh posamičnih koreografijah, ki ste jih gledalci lahko v živo spremljali tudi preko life streama.

Srebro smo domov odnesli plesalci iz Miklavža na Dravskem polju in Maribora, in sicer v postavitvi 14 plesalcev in disciplini HIP-HOP SHOW, pod koreografijo z naslovom BAD MONEY pa se je podpisala Maja Štefan.

Koreografija v postavitvi 30 plesalcev iz Rogaške Slatine in Šmarja pri Jelšah z naslovom Marionete pod koreografskim vodstvom Barbare Marčič Lavrič je v disciplini HIP-HOP PRODUCTION osvojila odlično 3. mesto, solistka mentorice Barbare Marčič Lavrič Tina Strašek iz Rogaške Slatine pa v disciplini HIP-HOP solo kar 2. mesto.

V klubu smo na svoje plesalce izjemno ponosni in jim na tem mestu še enkrat čestitamo za vrhunske nastope.

Barbara Marčič Kolarič

KONČNO, ŽELJA SE JE IZPOLNILA

Že od nekdaj, ko se je začel Dravski Dvor razvijati v urbano naselje, kakršno je danes, je istočasno rasla želja oziroma boljše rečeno potreba po kraju, kjer bi se lahko krajani, predvsem mlajša populacija, družili, rekreirali in tako na neki način udeleževali svoje interese.

O kakšnem domu krajanov ali športnem igrišču takrat še ni bilo niti govora. Toda kljub vsemu je nadebudna skupina krajanov takrat ustanovila športno društvo, ki so mu bili tudi ostali krajani naklonjeni, saj so s prostovoljnimi prispevki nabavljali drese in druge športne rekvizite za entuziaste, ki so po bližnjih gmajnah uprizarjali prave nogometne derbije z nogometnimi moštvi sosednjih krajev in kasneje krajevnimi skupnostmi. Obstajajo celo podatki o odkupu zemljišča leta 1988 v občini Starše ob meji z Dravskim Dvorom, ki naj bi služilo kot nogometno igrišče, vendar je domnevno zaradi neurejenih lastniških razmerij zadeva žal padla v pozabo. Na vse so ostali le lepi spomini. Toda želja po športnem igrišču je tlela naprej in ostala v srcih in zavesti krajanov, ki so kasneje na svojih zborih krajanov nenehno postavljali nikoli pozabljeno vprašanje »Kdaj bomo dobili športno igrišče!?« Torej za igrišče so obstajale zahteve že od ustanovitve KS.

Ustanovili so ponovno športno društvo, ki je z novo dinamiko, po čemer se danes tudi imenuje »Športno društvo Dinamika« Dravski Dvor, obudilo idejo o športnem igrišču v našem kraju. Neumorno so iskali najrazličnejše možne lokacije za izgradnjo takšnega objekta.

Tako je ŠD Dinamika pripravila med drugim tudi skico o umestitvi igrišča za mali nogomet na lokaciji današnjega otroškega igrišča, ki pa je zaradi izgradnje črpališča odpadnih vod v sklopu izgradnje kanalizacije odpadlo. ŠD Dinamika je dala tudi vlogo DARS-u za dolgoročni najem zemljišča bivšega lovskega doma Rače, ki je bilo

pred izgradnjo avtoceste v lasti občine Rače. Tretji predlog izgradnje igrišča je bil med Novo ulico in Cesto v Hotinje. Tako so se odvijale aktivnosti okrog igrišča vse do lanskega leta, ko se nam je ponudila možnost odkupa zemljišča neposredno ob domu krajanov.

Svet KS je kljub drugačnemu OPPN poskušal s pomočjo Občine Miklavž na Dravskem polju urediti spremembo prostorskega načrta. Zahvaljujoč občinski upravi je bil načrt spremenjen. Sedaj imamo čudovito igrišče na enkratni lokaciji v Dravskem Dvoru, saj skupaj z domom krajanov predstavlja urejeno vaško središče, ki s svojim obstojem znatno zvišuje kvaliteto življenja v našem kraju.

Takšno igrišče, kot je naše, predstavlja za Občino Miklavž na Dravskem polju in kraj Dravski Dvor ponos, saj ga obiskovalci, ki prihajajo v naš kraj, primerjajo z najlepšimi v bližnji in daljni okolici.

Ponosni smo na to pridobitev, zato se tudi tokrat zahvaljujemo županu gospodu Leu Kremžarju, občinski upravi in občinskemu svetu za podporo in izvedbo res lepega športnega objekta. Verjamem, da ga bodo s pridom koristili otroci, mladina in tudi starejši občani ter ga ohranjali, po pravilih ŠD Dinamika Dravski Dvor kot najemnika in upravitelja tega objekta, takšnega, kot je sedaj.

Po mnogih poskusih in iskanju primerne zemljišča za igrišče smo veseli, da je bilo tako, saj lepšega in bolj funkcionalnega, kot je to, ni bilo mogoče najti. Zato na koncu vsem, ki so se trudili za to, da smo končno dobili lepo igrišče, v imenu članov in simpatizerjev Športnega društva Dinamika Dravski Dvor ter krajanov Dravskega Dvora – HVALA!

Bernard Polenik

PRAZNIČNI DECEMBER

v Občini Miklavž

na Dravskem polju 2018

PRIREDITEV	KRAJ in ČAS PRIREDITVE	PRIREDITEV SO PRIPRAVILI
Petek, 30. 11. 2018 SREČANJE STAREJŠIH KRAJANOV SKOKE - družabno srečanje krajanov, ki so dopolnili 70 let	KRAJEVNA SKUPNOST SKOKE ob 17.00	KS Skoke v sodelovanju s KO RK Skoke
Petek, 30. 11. 2018 KOŠARKA KOT REKREACIJA - Revialna tekma s KK Lenart veterani	ŠPORTNA DVORANA MIKLAVŽ od 20.00 do 22.00	DTV Partizan
Sobota, 1., in nedelja, 2. 12. 2018 KOŠARKARSKI TURNIR	ŠPORTNA DVORANA MIKLAVŽ od 9.00 do 18.00	Košarkarska šola Miklavž
Ponedeljek, 3. 12. 2018 PRAZNIČNA DELAVNICA	VRTEC VRTILJAK od 17.00 do 18.30	Društvo prijateljev mladine Miklavž na Dravskem polju
Torek, 4. 12. 2018 SKUPAJ USTVARIMO GLASBENO ZIMSKO PRAVLJICO	KULTURNI DOM MIKLAVŽ ob 17.30	Društvo Snop
Sreda, 5. 12. 2018 OBISK SVETEGA MIKLAVŽA S SPREMSTVOM	ob 16.30 - KULTURNI DOM MIKLAVŽ ob 17.30 - DOM KRAJANOV SKOKE ob 18.00 - DOM KRAJANOV DOBROVCE ob 18.30 - DOM KRAJANOV DRAVSKI DVOR	Občina Miklavž na Dravskem polju v sodelovanju z Društvom upokojencev Miklavž, s KUD Zvonke Antoličič Miklavž ter s KS Dravski Dvor, KS Dobrovce, KS Skoke in KS Miklavž
Četrtek, 6. 12. 2018 KRASITEV BOŽIČNO-NOVOLETNEGA DREVESA IN PRIŽIGANJE PRAZNIČNIH LUČK	GASILSKI DOM MIKLAVŽ ob 18.00	PGD Miklavž v sodelovanju s Turističnim društvom in KS Miklavž
Petek, 7. 12. 2018 Prireditev » MIKLAVŽEVANJE - »Ko si srečen« in darilni bazar	ŠPORTNA DVORANA PRI OSNOVNI ŠOLI MIKLAVŽ ob 17.00 Prireditev v telovadnici, nato povabilo na darilni bazar	Učenci in učitelji OŠ Miklavž na Dravskem polju in podružnična šola Dobrovce
Sobota, 8. 12. 2018 OB MEJAH OBČINE MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU	Pričetek pohoda pri VRTCU VRTILJAK ob 9.00	Planinsko društvo Miklavž
Sobota, 8. 12. 2018 MIKLAVŽEV KONCERT	KS DOBROVCE ob 17.00	Prosvetno društvo Mateja Bora
Nedelja, 9. 12. 2018 MIKLAVŠKA NEDELJA »Žeganje«	CERKEV SV. MIKLAVŽA ob 10.00 - Sveta maša in »žeganje« ob 11.00 - Pogostitev krajanov	KS Miklavž v sodelovanju z Društvom vinogradnikov, Društvom kmečkih žena in posameznimi krajani

PRIREDITEV	KRAJ in ČAS PRIREDITVE	PRIREDITEV SO PRIPRAVILI
Sreda, 12. 12. 2018 SREČANJE STAREJŠIH KRAJANOV DRAVSKI DVOR - družabno srečanje krajanov, ki so dopolnili 70 let.	VELIKA DVORANA V KRAJEVNI SKUPNOSTI DRAVSKI DVOR ob 16.00	KS Dravski Dvor v sodelovanju s KO RK Dravski Dvor, DU Modra jesen Dravski Dvor in OŠ Miklavž - podružnica Dobrovce
Sreda, 12. 12. 2018 SREČANJE STAREJŠIH KRAJANOV MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU - družabno srečanje krajanov, ki so dopolnili 70 let	KULTURNI DOM MIKLAVŽ ob 17.00 (obvezne prijave na telefon 041 238 627 - gospa Erika)	KS Miklavž v sodelovanju z Društvom upokojencev Miklavž
Sobota, 15. 12. 2018 POSTAVITEV BOŽIČKA NA FLANČIČU	FLANČIČ DOBROVCE ob 10.00	Prosvetno društvo Mateja Bora
Sobota, 15. 12. 2018 SREČANJE STAREJŠIH KRAJANOV DOBROVCE - družabno srečanje krajanov, ki so dopolnili 70 let	KRAJEVNA SKUPNOST DOBROVCE ob 15.00	KS Dobrovce v sodelovanju s KO RK Dobrovce, PD Mateja Bora in OŠ Miklavž - podružnico Dobrovce, z vrtcem Ciciban
Sobota, 15. 12. 2018 OBISK IN OBDARITEV STAREJŠIH KRAJANOV V DOBROVCAH IN V DOMOVIH ZA STAREJŠE	DOBROVCE IN OKOLICA MARIBORA	KO RK Dobrovce
Sobota, 15. 12. 2018 TRADICIONALNI TURNIR V NAMIZNEM TENISU	VELIKA DVORANA DOMA KRAJANOV V DRAVSKEM DVORU od 17.00	Športno društvo »Dinamika« Dravski Dvor
Četrtek, 20. 12. 2018 PRIHOD DEDKA MRAZA	17. 15 - KS DRAVSKI DVOR 17. 35 - VRTEC CICIBAN 17. 55 - KS SKOKE (pogostitev) 18. 15 - VRTEC VRTILJAK MIKLAVŽ	Občina Miklavž na Dravskem polju
Četrtek, 20. 12. 2018 PALČKOVANJE (tudi za otroke, ki ne obiskujejo vrtca)	17.00 - VRTEC CICIBAN DOBROVCE (zbor na Flančiču, nato pohod z lučkami do vrtca-lučke prinesite s seboj) 17. 30 - VRTEC VRTILJAK MIKLAVŽ (v šolski telovadnici lutkovna predstava)	Občina Miklavž na Dravskem polju v sodelovanju z OŠ Miklavž - enotama vrtca Vrtljak in vrtca Ciciban
Petek, 21. 12. 2018 PREGLED LETNIKA 2018 – strokovno predavanje in pregled vina letnika 2018	KULTURNI DOM MIKLAVŽ ob 14.00 (sprejem vzorcev od 13. ure v kult. domu)	Društvo vinogradnikov Milavž v sodelovanju s Kmetijsko-gozdarskim zavodom Maribor
Petek, 21. 12. 2018 OBISK BOŽIČKA NA FLANČIČU	FLANČIČ DOBROVCE ob 17.00	Prosvetno društvo Mateja Bora
Sobota, 22. 12. 2018 PRAZNIČNA DELAVNICA	KULTURNI DOM MIKLAVŽ od 10.00 do 12.00	Društvo prijateljev mladine Miklavž na Dravskem polju
Nedelja, 23. 12. 2018 BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT OB ZAKLJUČKU KRAJEVNEGA PRAZNIKA (nastopajoči Tamburaški orkester, Mešani pevski zbor KUD-a Zvonke Antoličič in ljudske pevke Lastovke PD Mateja Bora)	KULTURNI DOM MIKLAVŽ ob 18.00 (prost vstop)	KUD Zvonke Antoličič v sodelovanju s KS
Ponedeljek, 24. 12. 2018 POHOD K POLNOČNICI V SLIVNICO Pohod z baklami od KS Dravski Dvor do cerkve v Slivnici	KS DRAVSKI DVOR odhod ob 21.30 uri	DU Modra jesen Dravski Dvor

DUNAJ 2018

Ekskurzija učencev, ki obiskujejo neobvezni in obvezni izbirni predmet nemščina (4. razred - 9. razred)

Zakaj se je sploh potrebno učiti tujega jezika? Učenje tujih jezikov nam omogoča odkrivanje novih kultur, vzpostavitev novih poznanstev, možnosti zaposlitve v tujini, poznavanje družbe v tujih državah in na splošno je učenje tujih jezikov zabavno. Tega se zavedamo tudi na naši šoli, zato učence vzpodbujamo k učenju čim več tujih jezikov. Vsako leto v mesecu maju se učenci, ki obiskujejo neobvezni in obvezni izbirni predmet nemščina na OŠ Miklavž na Dravskem polju, odpravijo na ekskurzijo v Avstrijo, zmeraj si ogledajo delček tega, kar nam naša soseda ponuja. Tokrat nas je pot vodila v prestolnico, na Dunaj. Zgodaj zjutraj smo se z dvema avtobusoma, saj nas je bilo 98, odpeljali naši dogodivščini naproti.

Naš prvi cilj je bil ogled živalskega vrta, do katerega nas je vodila pot mimo dvorca Schönbrunn. Dvorec Schönbrunn je bil rezidenca Habsburžanov in je še danes največji in najbolj razkošen двореc Avstrije, za dvorcem je prekrasen park. Področje palače Schönbrunn (del Unescove kulturne dediščine) je med turisti priljubljeno tako zaradi dvorca kot vrtov, ogromnega rastlinjaka za palme in metulje (»Palmhaus«) kot tudi zaradi živalskega vrta. Ta je najstarejši na svetu, saj so ga Habsburžani zgradili že leta 1752.

Pot smo nadaljevali do središča mesta in do njegovih znamenitosti: veličastne stavbe Hofburga, nekdanjega sedeža mogočnih Habsburžanov, v katerem so danes narodna

Dunajski živalski vrt je najstarejši na svetu in velja za najlepšega v Evropi, v njem domuje več kot 500 živalskih vrst.

knjižnica, španska jahalna šola, kraljevi apartma in vladne palače ter muzejske zbirke.

Tokrat smo si prvič ogledali tudi ORF center. ORF je avstrijska nacionalna televizija. V skupinah smo si ogledali snemalne studie in se preizkusili kot pravi snemalci in filmski junaki, saj smo leteli na preprogi, objemali orangutana, vodili dnevnik, plesali v oddaji Zvezde plešejo ...

Z 1,7 milijona prebivalcev je Dunaj največje mesto v Avstriji, njeno kulturno in politično središče.

Polni lepih vtisov smo pozno popoldan zapustili mesto in se odpeljali domov. Ura je bila 21.30, ko smo prispeli v Miklavž in staršem hiteli pripovedovati, kaj vse smo ta dan videli in doživeli. Več o tem si lahko ogledate na spletni strani OŠ Miklavž na Dravskem polju.

Učenci, ki se učijo nemškega jezika z učiteljico Ines Pečnik

Učenci 4., 5., 6., 7., 8. in 9. razreda z učiteljicami med vrtovi Schönbrunn.

OTROŠKA VARNOSTNA OLIMPIJADA

V četrtek, 17. 5. 2018, je na igrišču pri OŠ Miklavž na Dravskem polju potekalo predtekmovanje 13. Otroške varnostne olimpijade, ki jo je organizirala Policijska uprava Maribor. Na tekmovanju je poleg OŠ Miklavž na Dravskem polju s podružnično šolo Dobrovce sodelovalo še 13 okoliških osnovnih šol. Prva tri mesta so zasedli učenci OŠ Slave Klavore, OŠ Martina Konšaka in Tabor II.

Namen tekmovanja je bil, da se otroci na zabaven način in skozi tekmovanja poučijo o varnosti na cesti, doma, v šoli ter na internetu. Prav zato so se tekmovalci v tem sončnem dopoldnevu preizkusili v znanju o varnosti, v spretni vožnji s kolesi, ogledali pa so si tudi opremo gasilcev, policistov, reševalcev in civilne zaščite.

Olimpijada se je začela s sprejemom, na katerem sta vse zbrane nagovorila pomočnik ravnateljice naše šole, Zvonko Trstenjak in župan Občine Miklavž na Dravskem polju, Leo Kremžar. Učenci so se seznanili s policisti, gasilci, civilno zaščito in vojsko ter se začeli ogrevati s plesom, kateremu je sledilo tekmovanje. Imeli so štiri igre in z vsako so zbirali točke, ki so se na koncu seštele. Prve tri šole, ki so dosegle največ točk, so se uvrstile v finale, ki je bilo 31. maja.

Učenci so morali svoje spretnosti in znanje dokazovati že v prvi igri. Potekala je tako, da je en učenec vrgel kocko, ki je pokazala, za koliko polj se morajo premakniti naprej. To so pa storili le, če so pravilno odgovorili na vprašanje o varnosti. Če pa na vprašanje niso pravilno odgovorili, so ostali na istem mestu.

Medtem ko so čakali na naslednjo igro, so si lahko ogledali policijske pse, konje in vozila.

Sledila je druga igra, ki so se je učenci spet z veseljem udeležili. Cilj je bil, da kar najhitreje iz kock sestavijo dodeljene znake. Ti so prikazovali logotipe policije, gasilcev, civilne zaščite in prve pomoči. Učenci so se postavili za črto, stekli do kock in sestavili določen znak. Tudi tokrat ni manjkalo tekmovalnosti in športnega duha.

Sledil je dolg, a zaslužen odmor, med katerim so učenci imeli čas za malico in zabavo z različnimi dejavnostmi. Igrala je tudi glasna glasba, ob kateri so učenci navdušeno zaplesali.

Po približno pol ure se je začela predzadnja igra, na kateri so vozili kolo in pri tem uporabljali razne spretnosti. Učenec, ki je najbolje vozil kolo, je s kolesom vozil med ovirami do prve postaje. Tu ga je čakal njegov partner. Predal mu je ovojnico, v kateri je bilo ime ene od interventnih služb. Med stožci se je moral odpeljati do naslednje postaje, med potjo pa se tudi ustaviti pred stop znakom in oddati ovojnico. Učenci na postaji so poiskali telefonsko številko, ki je pripadala interventni službi. To so imeli napisano v obojnici in so jo predali kolesarju, ki se je moral samo še pripeljati na cilj in predati ovojnico.

Končno je nastopila zadnja igra, ki je odločala o zmagovalcih. Učenci so vznemirjeni prisluhnili navodilom. Poudarek je bil predvsem na gasilskih spretnostih, saj so morali iz gasilnih aparatov načrpati čim več vode v vedro. Z gasilsko cevjo so namerili v majhno luknjo in skozi njo z vodo napolniti vedro na drugi strani. Zmagal je tisti, ki je imel najbolj polno vedro.

Nastopil je težko pričakovan konec. Vsi učenci so se zbrali sredi igrišča, kjer so ob prijetnih zvokih melodij tudi zaplesali. Nato so se umirili in prisluhnili rezultatom. V zanimivih igrah, v katerih so četrtošolci pokazali veliko znanja, spretnosti, hitrosti, iznajdljivosti, je na koncu tekmovanja slavila OŠ Slave Klavore.

Kljub temu da vsi niso mogli biti zmagovalci, se je med učenci in učitelji čutilo veselo in prijetno vzdušje. Za dobro razpoloženje je poskrbela tudi naša šola kot gostiteljica, ki se je resnično zelo izkazala.

Tina Skledar, 7. r., OŠ Miklavž na Dravskem polju

ODDAJA »1, 2 ODER 3«

Naša dogodivščina se je pričela v torek, 12. 6. 2018, zgodaj zjutraj, ko smo se zbrali na letališču v Gradcu. Namenjeni smo bili v München, na snemanje oddaje »1, 2 oder 3«, kamor je bila naša šola povabljena že osmo leto. Namestili smo se v mladinskem hotelu. Prvi dan smo izkoristili za ogled Münchna in njegovih znamenitosti, uporabili smo najbolj priročno prevozno sredstvo – podzemno železnico. Ogledali smo si: BMW SVET, kjer so razstavljeni avtomobili in motorji znamke BMW, to je bilo za vse nas zelo zanimivo. Ogled smo nadaljevali z obiskom olimpijske vasi, z dvigalom smo se odpeljali 182 m visoko in si ogledali München še iz višine.

Zelo blizu olimpijske vasi se nahaja tudi vodni svet »Sealife«, ki se ponaša z raznovrstnimi vodnimi živalmi (želve, ribe, skati, morski psi...).

Obiskali smo še nakupovalni center »Olympia - Einkaufszentrum«, kjer smo se čudili ogromnemu številu trgovin, tukaj smo tudi zapravili del naše žepnine. S podzemno železnico smo se odpeljali do centra Münchna, kjer smo si ogledali Marijin trg in preizkusili nemško kulinariko.

Zvečer smo bili povabljeni na večerjo v bližnjo restavracijo »Alter Wirt«, kjer smo spoznali sotekmovalce iz Nemčije in Avstrije. Dan je bil tako pri kraju, vse je šlo po načrtih, večino ogledov smo opravili prvi dan, saj naslednji dan za to ni bilo časa, čakalo nas je snemanje oddaje. V dopoldanskem času smo obiskali še filmsko mesto »Bavaria Filmstadt«, kjer smo pokukali v zakulisja filmskih studiev, kjer so snemali filme U-Boot, Asterix in Obelix, Wiking Wiki, Jim Knopf, Neverending Story, Air Force One...

Popoldne smo se v prostorih televizijske hiše najprej v garderobi preoblekli. Dobili smo rdeče majice z imeni, sledilo je ličenje in že smo imeli poskusno snemanje pred težko pričakovano oddajo.

Za vse, ki ne veste, kako oddaja poteka:

voditelj postavlja vprašanja, kandidati se morajo odločiti med tremi polji in po voditeljevih besedah: »1, 2 oder 3 – letzte Chance – vorbei!« obstanejo pri odgovoru, za katerega menijo, da je pravilen. Utripajoče polje nakaže pravilen odgovor.

Voditelja Eltona smo spoznali šele tik pred snemanjem.

Naše sodelovanje v oddaji je bilo uspešno, osvojili smo drugo mesto. Tik pred oddajo smo izvedeli, da je tema oddaje čas.

V četrtek, 14. 6. 2018, smo imeli dopoldne še dovolj časa, da smo obiskali živalski vrt v Münchnu. V hotelu, kjer smo bivali, smo spoznali tekmovalce iz Poljske in se z njimi podali na ogled živalskega vrta.

Za nami je enkratno doživetje, ki ga nihče izmed nas ne bo pozabil. Vedno se bomo spominjali naše nepozabne dogodivščine v Münchnu.

Če vas zanima še več o naši dogodivščini v Nemčiji, vas vabimo, da obiščete spletno stran OŠ Miklavž na Dravskem polju, kjer slike povedo več kot besede.

Matija Petek, Klara Sprinčnik, Vitjan Celan z učiteljico nemškega jezika Ines Pečnik

PEŠCI, POZOR UPORABLJAJTE KRESNIČKE IN SVETLEČE TRAKOVE

Pešci so med najbolj ogroženimi prometnimi udeleženci. V svetih za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ugotavljamo, da so pogosto žrtve nesreč zaradi neustreznega ravnanja voznikov motornih vozil (kadar vozijo z neprilagojeno hitrostjo, pod vplivom alkohola, preblizu desnemu robu vozišča, vozijo z neočiščenimi ali zarošenimi stekli na vozilu ipd.). Veliko nesreč pa se zgodi tudi zaradi napak ali neustreznega ravnanja pešcev.

Še posebej pogosto so pešci v prometnih nesrečah

udeleženi v jesenskih in zimskih mesecih, ko so vremenske razmere neugodne (megla, dež), svetli del dneva pa je krajši. V letu 2017 se je na slovenskih cestah smrtno ponesrečilo 104 vseh udeležencev v prometu, med njimi je bilo 10 pešcev, ki predstavljajo 10% delež med vsemi smrtnimi udeleženci v prometnih nesrečah. V letu 2016 je bilo smrtnih žrtev med pešci kar 22, v zadnjih petih letih pa 82. V letu 2018 do konca avgusta pa zopet beležimo 10 smrtnih žrtev med pešci na slovenskih cestah. Polovica

vseh umrlih pešcev pa je starejših od 65 let, kajti zlasti **starejši so največkrat žrtve prometnih nesreč** zaradi svojih napak ali ker kršijo cestnoprometne predpise. Na vso srečo pa v zadnjih letih v naši občini nismo imeli nobenega ponesrečenega pešca.

Za varnejšo udeležbo v prometu vam svetujemo:

Pešci

Poskrbite, da boste v prometu vidni; nosite **svetla oblačila** in predmete, ki izboljšajo vidnost pešcev (odsevne trakove, kresničke),

- upoštevajte **prometne predpise**;
- prečkajte cesto na **označenih prehodih za pešce**,
- hodite po **pločnikih** (če obstajajo) oz. **ob levem robu** vozišča v smeri hoje,
- poskusite **predvideti ravnanje drugih** udeležencev v prometu.

Vozniki

- Upoštevajte, da so na cestah tudi pešci, odstopite jim prednost,
- hitrost prilagodite razmeram in dosledno upoštevajte omejitve,
- na območjih, kjer se običajno zadržujejo pešci, vozite še posebej previdno (pred šolami, v naseljih),

- izven naselij vozite po sredini voznega pasu, da zmanjšate možnost trka s pešcem, ki hodi ob vozišču.

Zakon o opravih cestnega prometa določa, da pešec, ki ponoči hodi zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju, kjer ni pločnika ali pešpoti, po vozišču ali tik ob njem, mora nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, svetilko, ki oddaja belo svetlobo, ki je vidna s sprednje in zadnje strani, ali odsevni telovnik živo rumene barve ali oranžne barve z vdelanimi odsevnimi trakovi bele barve ali kresničko. Z globo 40 evrov se kaznuje za prekršek pešec, ki ni označen v skladu s temi določbami.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu naše občine bo tudi letos zaradi boljše vidnosti pešcev v prometu razdelil krajanom naše občine okrog 500 svetlečih trakov in 200 kresničk in sicer ob praznovanju Miklavža v mesecu decembru, ko bo Miklavž obiskal in obdaril naše otroke po krajevnih skupnostih.

Vsem pešcem želimo varno pot.

**Predsednik SPV
Silvo GERMAN**

SPREHOD SKOZI NEKI ČAS - 54

V Miklavžu imamo kar dve podjetji, ki se ukvarjata z vulkaniziranjem. Na desni strani Ptujске cesti v smeri proti Ptujju stoji velika delavnica, v kateri družina Lamot opravlja svojo dejavnost. Leta 1980 je Zdravko Lamot ustanovil svojo samostojno podjetje. Začel je z avto-prevozništvom, najprej s kiper prevozi, nato že s špedicijo v mednarodnih prevozi. V ta namen je nabavil kamione in zaposlil delavce. Podjetje je uspešno delovalo in se širilo. Razmišljali so še o drugi dejavnosti. Na domačem dvorišču so ob stanovanjski zgradbi zgradili večjo delavnico in se pričeli ukvarjati z vulkaniziranjem, kar traja že 25 let. Zaposlili so 18 delavcev, tudi ženo in hčerko in tako je nastalo pravo družinsko podjetje. Poleg vulkaniziranja opravljajo še storitve servisiranja vozil, menjave in prodaje pnevmatik, izdelave raznovrstnih ključev. Še vedno opravljajo prevoze v domačem in mednarodnem transportu. Skrbi tudi za hrambo pnevmatik svojih stalnih strank. K temu pa spada tudi avtooptika, ki je pri njih prav tako razvita dejavnost. Prevozne storitve opravljajo z enajstimi kamioni. Delavci so v tem podjetju zelo zadovoljni, saj so nekateri tu zaposleni že dvajset let, kar je dokaz, da je firma dobro stoječa. Zdravko Lamot se je pred dvema in pol leti upokojil in firmo je prevzela hčerka Tjaša, ki firmo še naprej uspešno vodi.

Za uspešno delo naše čestitke.

Drugo vulkanizirno podjetje je v Ulici Kirbiševih, nasproti gostilne Zeleni gaj.

Ko so podjetja v industrijski coni začela propadati in so delavci izgubili službe, si je marsikdo omislil svojo samostojno podjetje. Tako je tudi Avguštin Ačko leta 1995 ustanovil svoj s.p., in sicer vulkanizirno. Ob stanovanjski hiši je zgradil lično delavnico in pričel opravljati omenjeno obrt. Zaposlil je še svojega zeta Vitomira Rutnika in skupaj sta uspešno opravljala to obrt. Stranke so bile z njunim delom zadovoljne in se še vedno vračajo v njihovo delavnico. Po potrebi zaposlijo še pogodbenega delavca.

Opravljajo vulkanizerske storitve pnevmatik, popravila pnevmatik, menjavo kompletne kmetijske in gradbene mehanizacije, popravilo plovil in prav tako hrambo pnevmatik za svoje stranke.

Avguštin se je pred dvanajstimi leti upokojil in s.p., ki se je preimenoval v d.o.o., je prevzel zet Vitomir Rutnik, kateri z enim po pogodbi zaposlenim delavcem uspešno opravlja vse storitve. Trenutno pa je zelo zaskrbljen, ker stranke ovira zapora v Ul. Kirbiševih, kjer potekajo vzdrževalna dela, vendar upa na skorajšnjo rešitev.

Tudi temu podjetju čestitke za uspešno poslovanje.

Milka Hadler

FOLKART V MIKLAVŽU 2018

Spoznovati svet kar iz domačega naslanjača zveni vabljivo, kajne? To udobnost že leta s pridom izkoriščajo številni občani, ki si v sklopu festivala Lent ogledajo nastope izbranih skupin. Priznati je sicer treba, da lesena sedišča športne dvorane niso ravno primerljiva z mehko domačega fotelja, a možnost spoznavati kulture sveta s prireditvijo Folkart v Miklavžu pritegne vsako leto veliko obiskovalcev. Letošnji festival Folkart, že 30. po vrsti, je v štajerski konec ponovno pritegnil virtuosne skupine vseh strani neba: poleg domačinov še skupine iz Argentine, Kenije, Srbije, Črne gore, Republike Tuva in Peruja. Slednji so se predstavili v Miklavžu v petek, 29. junija, na prireditvi Folkart v Miklavžu. Skupina, ki se imenuje C. I. D. A. N. Mi Peru, velja tako v svoji domovine kot širom po svetu za eno najbolj znanih in zaželenih gostij svetovnih folklornih festivalov, njeni začetki pa segajo v leto 1985.

Skupina Mi Peru ohranja kulturno dediščino dežele, raziskuje korenine in navade tradicionalnega življenja 30 milijonov prebivalcev. Pestrost nastopa in dinamike plesov lahko povežemo z dimenzijami države, ki jo označujejo tri velike geografske regije: obalna nižina, gorski pas Andov in amazonsko nižavje. Nenehno iščejo vire, ki bi razjasnili življenje etnično pisane perujske družbe, ki v sebi nosi bogato kulturno in zgodovinsko dediščino. Mi Peru ohranja glasbo in

ples starodavnih Inkov in regij Costa, Sierra ter Amazonia.

Njihovi plesni nastop je bil razdeljen v štiri sklope, ves čas pa so jih spremljali 4 glasbeniki, ki so kot za šalo menjavali instrumente, značilne za ta del sveta.

Ob koncu se je v imenu občine, ki je s Turističnim društvom prevzela organizacijo nastopa, svetnik Rafael Izlakar z drobno pozornostjo zahvalil nastopajočim.

Andreja Senčar

DIAMANTNIH 60 LET ZAKONCEV VIDOVIČ

Življenjske poti vodijo na mnoge strani, ko povežejo in združujejo 60 let zakonske vezi, pa bi danes že mnogi rekli, da se o čudežu govori. Pa vendar se to lahko zgodi in zgodila se je diamantna poroka Stanislave in Janeza Vidoviča iz Dobrovc. Janez, sicer rojen 4. 8. 1933. leta v Leskovcu v Halozah, je na pustno soboto v Miklavžu spoznal Stanislavo Sagadin (rojeno 30. 10. 1939) iz Dobrovc in jo že leto zatem, 24. maja 1958 popeljal pred oltar. V ženinem rojstnem kraju sta si zgradila trdno domovanje, v katerem so brezskrbno odraščale hčere Breda, Liljana in Tatjana. S trdim in poštenim delom Stanislave ob gospodinjstvu in Janeza v službi v Tam-u sta poskrbela, da družini ni ničesar manjkalo. Še vedno sta usklajena pri vsakodnevnih domačih opravilih, pomoči drug drugemu, pri obiskovanju nedeljskih maš; preostanek časa pa jima bogato izpopolni 6 vnukov in 5 pravnukov; katerim sta čudovit zgled vztrajnosti in spoštovanja. Njune zakonske vezi pa naj bodo še dolgo zdrave in tako trdne.

Mateja Pleteršek

ZLATA POROKA MARIJE IN JOŽEFA PETROVIČ

30. junija 1968. leta sta skupaj pred oltar v Slivnici stopila Marija in Jožef, ki sta po 50 letih skupnega življenja to suvereno ponovila. Takrat 24-letni Jožef iz Rač si je za svojo življenjsko sopotnico izbral tri leta mlajšo Marijo, najmlajšo izmed sedmih otrok v Podhostnikovi družini iz Dobrovc. Službovala sta v takratnem podjetju Elektrokovina v Mariboru, kjer sta se tudi spoznala. Topel dom za družino sta si ustvarila na ženini domačiji, kjer jima še danes ne zmanjka gospodinjskih in drugih opravil na vrtu. Čila in zdrava pa se razveselita družbe vnukinje Tine, vnuka Lana, pravi blagoslov pa je sedaj še tudi le nekaj dni stara vnukinja Zoja.

Nasmeh na obrazu sta zlatoporočencema pričarali tudi sorodniki, ki so ju presenetili ob njenem poletnem prazniku, domača zasedba t. i. »Žlahta benda« pa je s pesmijo in glasbo zaželela zdrave prihajajoče dni. Še vrstno let naj stopata drug ob drugem, pa bi dodali še mi.

Mateja Pleteršek

50 ZAKONSKIH LET ANE IN FRANCA PAHIČA

Leto za letom sta list za listom obračala Ana in Franc Pahič iz Dobrovc. Letošnje poletje pa sta to naredila 50. in tako življenjsko pot v dvoje okronala z zlato poroko. Konec julija sta v spomin na 27. julij 1968. leta obnovila zakonske zaobljube pred bogom, le da tokrat ne v frančiškanski cerkvi v Mariboru, pač pa v domači, dobrovški cerkvi. Zlatega jubileja so se skupaj z njima veselili sorodniki ter pevci cerkvenega pevskega zbora, ki so se za svoja člana še posebej potrudili. Pahičeva namreč v upokojenskih dneh lažje najdeti čas tako za pevski zbor kot tudi za druge društvene aktivnosti. Kmetovanje na moževi domačiji, sta prepustila mlajši generaciji, kateri pa seveda še vedno z veseljem pomagata. V zakonu so se jima rodili trije otroci: Andrej, Marinka in Aleš; danes pa se predvsem mlajša počutita ob vnukih: Roku, Matjažu, Marselu, Tjaši in Tadeju. Da je življenje kot pesem, včasih bolj vesela drugič manj, sta po 50 skupnih letih gotovo spoznala zakonca Pahič, ki pa si naj v prihodnje pojeta le še tiste ta vesele.

Mateja Pleteršek

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 91

							SESTAVIL RAFKO IZLAKAR	IZGINITI, UNIČITI V OGNJU	KUPITI NEKAJ OD DRUGEGA	KEM. ZNAK ZA BOR	DOSTOJANSTVO, PONOS	PREBIVALCI GL. MESTA ARMENIJE	VIŠJI KATOLIŠKI DOSTOJANSTVENIK
							ZOB (POMANJŠEVALNICA)						
							FOSFOR						
										AVANS, NAPLAČILO			
										MRČES V LASEH			
							PRIJETNEGA OKUSA						
							REKA V MAROKU						
RIMSKA ŠTEVIKA 500		MESTO OB CESTI ŠENTJUR	KLICANA BARVA IGRALNIH KART	STEBLO ŽIT IN TRAV	VZKLIK NA BIKOBORBAH	ZAD. DEL LETALA MOT.KOLO, VESPA			ZDRAVSTVENIK V VOJSKI	ANTON NAPOTNIK MESTO V SIRIJI			
NATANČEN PISMENI IZDELEK, NAČRT								VOZILO ZA NA SNEG					
DEL STROJA, PO KATEREM KAJ DRSI							LEŽEČE TISK. ČRKE						
							RIŽEVO ŽGANJE						
HAVAJSKA KITARICA							FIG.PRI ČETVORKI				DRUŽBA ELEKTROELEMENTI IZLAKE	MISS WOLRD IN MISS IZRAEL 1998	
							SL. PESNIK ANTIČ						
ZMIKAVT				PLITVA MLAKA, CIMA, KLICA	KOŽNO VNETJE								
					NORVEŠKO MESTO.								
DOKTOR (KRATICA)			STANOVAN. PRIKOLICA							KEM. ZNAK ZA TITAN			
			NATAŠA TOMINC							SREBRNA KOVINA LA			
JAN, NORVEŠKI SMUČAR						BAKROV SULFID							
						OZNAKA ZA TAJSKO							
NADALJEVANJE GESLA								TOVARNA V CERKNEM			KEM. NAK KISIK		
								VIŠJA VZPETINA			DANES ZJUTRAJ		
							HAL RAOACH			NEM. DEM. REPUBLIKA			
										RIM.KRILO, KONJENICA			
							ZNAK ZA ELEK. UPOR., POLMER		OČE			ŽELEZNIČARSKI KLUB	
									KRANJ				
							MARIBORSKO ŠPORTNO DRUŠTVO						

Ugankarski slovarček: EJNAR- norveški smučar Jan, EKULELA – havajska kitarica, ERIZIPEL – kožna rdečica, nalezljiva bolezen prašičev, KOVELIN – rudnina, bakrov sulfid, LANTAN – kositru podobna kovina, LINOR ABARGIL – miss World in miss Izrael glasbe 1998. leta, TEZAVER – znanstveni zbornik, slovar, leksikon.

Rešitev križanke št.90, Vodoravno: DRUŠTVO, RETIKIL, DINAMIKA, NE, EVA, D, OKTAKORD, ABOTEN, AR, IO, NOTOREN, KOMAT, MLIN, DESABATA, LET, NIČE, RR, ARIZONA, MATEJ, DOSTI, KAVČINA, M, ANAT, PUBLIKA, LEN, IG, ELISTA, TOKSIN. **Rešitev gesla:** DRUŠTVO DINAMIKA, DAN MLADOSTI, PUBLIKA.

Med reševalce, ki nam bodo na dopisnicah poslali pravilno rešitev (samo izpis temnih polj), bomo z žrebom razdelili tri lepe knjižne nagrade. Rešitev s svojim polnim naslovom nam pošljite najpozneje do 12. 12. 2018 na naslov Občine Miklavž na Dravskem polju. Nagrajenci prejšnje križanke št. 90 so: **Žiga Leskovšek** (Kajuhova 5, Lucija, Portorož), **Marjan Lepej** (V kote 9, Miklavž na Dravskem polju) in **Sonja in Jože Veršič** (Ekartova ulica 20, Miklavž na Dravskem polju).

ODPRTJE ŠPORTNEGA PARKA - DRAVSKI DVOR 28. 9. 2018

FOTO: Panda

OBČINA MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU

Nad izviri 6, 2204 Miklavž na Dravskem polju

Telefon: 02 629 68 20

Faks: 02 629 68 28

E-pošta: obcina.miklavz@miklavz.si

Spletna stran: <https://www.miklavz.si>

Uradne ure - vložišče

Ponedeljek, torek, četrtek:

8.00 - 12.00, 13.00 - 15.00

Sreda:

8.00 - 12.00, 13.00 - 16.00

Petek:

8.00 - 12.00, 13.00 - 14.00

Uradne ure - za stranke

Ponedeljek in petek:

8.00 - 12.00

Sreda:

8.00 - 12.00, 14.00 - 16.00

Uradne ure **KRAJEVNEGA URADA MIKLAVŽ** -

tel. 02 62 92 351

(izdelava osebnih dokumentov, prijava prebivališča, podaljšanje voznških dovoljenj, pridobitev izpiskov iz matičnih evidenc, overitev podpisov, overitev pogodb...)

Uradne ure in uradne ure po telefonu:

- torek in četrtek od 8. do 12. in od 13. do 15. ure